

กฎกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2539)

ให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 ให้แก่ผู้ประกอบการโรงงานหลวงอาหารสำเร็จรูป ภายใต้โครงการหลวงและโครงการตามพระราชดำริ

กฎกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2540)

ให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมรายปีสำหรับปี พ.ศ. 2541 ถึงปี พ.ศ. 2545 แก่ผู้ประกอบการโรงงานซึ่งได้รับความเดือดร้อนอันเนื่องมาจากโรงงานที่ตั้งอยู่ในท้องที่จังหวัดนครพนม จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพิจิตร จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดแพร่ จังหวัดลพบุรี จังหวัดสุโขทัย จังหวัดอ่างทอง และจังหวัดอุดรดิตถ์ ได้รับความเสียหายจากอุทกภัยที่เกิดขึ้นระหว่างเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2538 ถึงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2538 ทั้งนี้ ไม่เกินจำนวนค่าเสียหายที่ผู้ประกอบการโรงงานแต่ละรายได้แจ้งไว้ต่อทางราชการตามประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง การช่วยเหลือผู้ประกอบการโรงงานกรณี โรงงานประสบอุทกภัย ลงวันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2539

---

(4) ในกรณีที่เลิกประกอบกิจการโรงงาน โอน ให้เช่าหรือให้เช่าซื้อโรงงาน ต้องแจ้งเป็นหนังสือต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใน 30 วัน

พ.ร.บ.โรงงาน พ.ศ. 2535 มาตรา 11 วรรคสุดท้าย บัญญัติว่า

“การเลิกประกอบกิจการ การโอน การให้เช่าหรือการให้เช่าซื้อโรงงานจำพวกที่ 2 ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องแจ้งเป็นหนังสือให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้ดำเนินการดังกล่าว”

2.3 หลักเกณฑ์ในการควบคุมดูแลการประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ 3

โรงงานจำพวกที่ 3 เป็นโรงงานประเภท ชนิดและขนาดที่การตั้งโรงงานจะต้องได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานก่อน จึงจะดำเนินการตั้งโรงงานได้ (พ.ร.บ.โรงงาน พ.ศ. 2535 มาตรา 7 (3))

หลักเกณฑ์ในการควบคุมดูแลการประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ 3 บัญญัติไว้ใน พ.ร.บ.โรงงาน พ.ศ. 2535 มาตรา 8 มาตรา 11 ถึงมาตรา 16 มาตรา 18 ถึงมาตรา 29 และมาตรา 43 รวม 20 มาตรา แยกเป็นข้อๆ ได้ ดังต่อไปนี้

(1) ผู้ประสงค์จะประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ 3 ต้องยื่นคำร้องขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานก่อน เมื่อได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานแล้ว จึงจะดำเนินการตั้งโรงงานได้

(2) เมื่อจะเริ่มประกอบกิจการโรงงาน ต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 15 วัน

(3) ถ้าจะทดลองเดินเครื่องจักรก่อนการเริ่มประกอบกิจการโรงงาน ต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 15 วันด้วย

(4) ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 8 ประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามกฎกระทรวงดังกล่าว และประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามมาตรา 32

(5) ต้องแสดงใบอนุญาตไว้ ณ ที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย

(6) ต้องขอต่ออายุใบอนุญาตก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ

(7) ต้องชำระค่าธรรมเนียมรายปี

(8) ในกรณีเลิกประกอบกิจการโรงงาน ต้องแจ้งเป็นหนังสือต่อผู้อนุญาตภายใน 15 วัน

(9) ในกรณีโอนการประกอบกิจการโรงงาน ให้เช่า ให้เช่าซื้อหรือขายโรงงาน ผู้รับใบอนุญาตต้องแจ้งเป็นหนังสือต่อผู้อนุญาตภายใน 15 วัน ผู้รับโอนการประกอบกิจการโรงงาน ผู้เช่า ผู้เช่าซื้อหรือผู้ซื้อโรงงานต้องขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานภายใน 7 วัน

- (10) การขยายโรงงานจะกระทำได้อีกเมื่อได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาต
- (11) ในกรณีปรับปรุงเครื่องจักรหรืออาคารโรงงาน แต่ไม่ถึงขั้นขยายโรงงาน ต้องแจ้งเป็นหนังสือต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใน 7 วัน
- (12) ในกรณีผู้รับใบอนุญาตตายหรือถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ ทายาทหรือผู้จัดการมรดกหรือผู้อนุบาล แล้วแต่กรณี ต้องยื่นคำขอต่อผู้อนุญาตเพื่อรับโอนใบอนุญาตภายใน 90 วันหรือภายในระยะเวลาที่ผู้อนุญาตขยายให้
- (13) ในกรณีที่เปลี่ยนชื่อโรงงานหรือชื่อผู้รับใบอนุญาต ผู้รับใบอนุญาตต้องแจ้งเป็นหนังสือต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใน 15 วัน
- (14) ในกรณีใบอนุญาตสูญหายหรือถูกทำลาย ผู้รับใบอนุญาตต้องยื่นคำขอรับใบแทนภายใน 15 วัน
- (15) การย้ายเครื่องจักรบางส่วนไปยังสถานที่อื่นเพื่อประกอบกิจการโรงงานเป็นการชั่วคราว จะกระทำได้อีกเมื่อได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาตก่อน
- (16) การย้ายโรงงานไปยังที่อื่น ต้องดำเนินการเสมือนการตั้งโรงงานใหม่
- (17) การดำเนินการในกรณีประสงค์จะเปลี่ยนแปลงโรงงานจำพวกที่ 3 เป็นโรงงานจำพวกที่ 1 หรือโรงงานจำพวกที่ 2
- (18) ในกรณีมีกฎกระทรวงหรือประกาศของรัฐมนตรีซึ่งมีผลให้โรงงานจำพวกที่ 1 หรือโรงงานจำพวกที่ 2 เปลี่ยนเป็นโรงงานจำพวกที่ 3
ซึ่งจะอธิบายเป็นลำดับไป

(1) ผู้ประสงค์จะประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ 3 ต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานก่อน เมื่อได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานแล้ว จึงจะดำเนินการตั้งโรงงานได้

พ.ร.บ.โรงงาน พ.ศ. 2535 มาตรา 12 วรรคสองถึงวรรคห้า บัญญัติไว้ว่า

“ห้ามมิให้ผู้ใดตั้งโรงงานก่อนได้รับใบอนุญาต

การยื่นคำขอรับใบอนุญาตและขั้นตอนการพิจารณาและระยะเวลาในการพิจารณาออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่ผู้ขอรับใบอนุญาตร้องขอหนังสือรับรองก่อนออกใบอนุญาต ถ้าการพิจารณาเบื้องต้นเพียงพอที่จะอนุมัติในหลักการได้ ให้ผู้อนุญาตออกหนังสือรับรองให้โดยสงวนส่วนที่พิจารณาไม่แล้วเสร็จได้ตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในการออกใบอนุญาต ให้ผู้มีอำนาจอนุญาตพิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎ

กระทรวงที่ออกตามมาตรา 8 ประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามกฎหมายกระทรวงดังกล่าวและประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามมาตรา 32 ถ้ากรณีใดยังมีได้มีหลักเกณฑ์กำหนดไว้ ให้พิจารณาโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของบุคคลหรือทรัพย์สินที่อยู่ในโรงงานหรือที่อยู่ใกล้เคียงกับโรงงานหรือเป็นกรณีที่ต้องปฏิบัติตามประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามมาตรา 32 ในการนี้จะกำหนดเงื่อนไขที่ผู้ประกอบการโรงงานจะต้องปฏิบัติเป็นพิเศษไว้ในใบอนุญาตก็ได้”

และพ.ร.บ.โรงงาน พ.ศ. 2535 มาตรา 20 บัญญัติไว้ว่า

“เงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาตตามมาตรา 12 วรรคห้า หากผู้อนุญาตเห็นสมควรยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเงื่อนไขให้เหมาะสม เพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติในการประกอบกิจการโรงงาน ก็ให้มีหนังสือสั่งการให้ปฏิบัติได้”

ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดต้องการยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขที่ต้องปฏิบัติในการประกอบกิจการโรงงาน ให้ยื่นคำขอและชี้แจงเหตุผลต่อผู้อนุญาต ให้ผู้อนุญาตพิจารณาและมีหนังสือสั่งการโดยมิชักช้า

หากผู้รับใบอนุญาตไม่เห็นด้วยกับความเห็นของผู้อนุญาต ให้อุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือสั่งการ คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด”

หลักเกณฑ์การยื่นคำขอรับใบอนุญาต ขั้นตอนการพิจารณาและระยะเวลาในการพิจารณาออกใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ 3 กำหนดในกฎกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2535)¹ และมีกฎกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535)² กำหนดค่าธรรมเนียมสำหรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานและใบอนุญาตขยายโรงงานขนาดต่างๆ รวมทั้งค่าธรรมเนียมสำหรับใบแทนใบอนุญาตและค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตต่างๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

กฎกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2535)

ข้อ 1 ผู้ใดประสงค์จะขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานหรือใบอนุญาตขยายโรงงาน ให้ยื่นคำขอตามแบบ ร.ง. 3 ท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ 2 ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาต ให้นำใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานมาแสดงพร้อมยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตตามแบบ ร.ง. 3/1 ท้ายกฎกระทรวงนี้

---

¹ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ฉบับกฤษฎีกา) พุทธศักราช 2535 เล่ม 109 ตอนที่ 108 (16 ตุลาคม 2535) หน้า 16-18.

² ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ฉบับกฤษฎีกา) พุทธศักราช 2535 เล่ม 109 ตอนที่ 108 (16 ตุลาคม 2535) หน้า 21-24.

ข้อ 3 ผู้ใดประสงค์จะรับโอนการประกอบกิจการโรงงาน ให้ยื่นคำขอรับโอนใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานตามแบบ ร.ง. 3/2 ท้ายกฎกระทรวงนี้¹

ข้อ 4 การยื่นคำขอตามข้อ 1 ข้อ 2 หรือข้อ 3 ให้โรงงานในเขตกรุงเทพมหานครทำคำขอเป็นสองฉบับยื่นต่อกรมโรงงานอุตสาหกรรม ส่วนโรงงานในจังหวัดอื่นให้ทำคำขอเป็นสามฉบับยื่นต่อสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดท้องที่ที่เป็นที่ตั้งของโรงงาน

ข้อ 5 การยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต ให้ผู้ยื่นคำขอชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตพร้อมกับการยื่นคำขอ แต่ถ้าได้ยื่นคำขอภายในกำหนดเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุแล้ว จะต้องชำระค่าปรับเพิ่มอีกร้อยละยี่สิบของค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตด้วย

ข้อ 6 การอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน การอนุญาตให้ขยายโรงงาน การต่ออายุใบอนุญาต และการอนุญาตโอนการประกอบกิจการโรงงาน ให้ใช้แบบ ร.ง. 4 ท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ 7 การอนุญาตประกอบกิจการโรงงานและการอนุญาตให้ขยายโรงงานมีขั้นตอนและระยะเวลาดำเนินการดังนี้

(1) เมื่อรับคำขอแล้ว ต้องตรวจสอบทำเลสถานที่ตั้งโรงงาน อาคารโรงงาน เครื่องจักร ความถูกต้องของเอกสาร และจัดทำรายงานการตรวจสอบภายในสามสิบวัน

(2) การพิจารณาอนุญาตต้องให้แล้วเสร็จภายในห้าสิบวัน

(3) การแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายในสิบวัน

การนับระยะเวลาดังกล่าวไม่รวมระยะเวลาที่เจ้าหน้าที่คืนคำขอ สั่งการให้ผู้ยื่นคำขอไปดำเนินการให้ถูกต้องสมบูรณ์ และระยะเวลาที่ต้องได้รับความเห็นชอบอนุญาตหรืออนุมัติจากหน่วยงานอื่นๆ ตามที่กฎหมายกำหนดไว้

ข้อ 8 ในกรณีที่หนังสือสั่งการให้ยกเลิก เปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มเงื่อนไขในใบอนุญาตให้ผู้รับใบอนุญาตนำใบอนุญาตมาให้เจ้าหน้าที่บันทึกการยกเลิก เปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มเงื่อนไขดังกล่าวภายในระยะเวลาที่เจ้าหน้าที่กำหนด

ข้อ 9 ในการอนุญาตการให้โอนการประกอบกิจการโรงงาน ต้องจัดให้ผู้ขอรับโอนใบอนุญาตมีหนังสือยอมรับอย่างน้อยในเรื่องสิทธิ หน้าที่และความรับผิดชอบที่ผู้โอนมีอยู่ต่อทางราชการ และมีอยู่ตามกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมด้วย

¹ แบบเอกสาร ร.ง. ต่างๆ ได้นำมาพิมพ์ไว้ในภาคผนวกของหนังสือคำบรรยายนี้

กฎกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 รัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ให้กำหนดค่าธรรมเนียมดังต่อไปนี้

(1) ค่าขอ	ฉบับละ 10 บาท
(2) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน หรือ ใบอนุญาตขยายโรงงานในส่วนที่ขยายที่ไม่ ใช้เครื่องจักร	ฉบับละ 500 บาท
(3) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน หรือ ใบอนุญาตขยายโรงงานในส่วนที่ขยายที่ใช้ เครื่องจักรไม่ถึงห้าแรงม้า	ฉบับละ 500 บาท
(4) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน หรือ ใบอนุญาตขยายโรงงานในส่วนที่ขยายที่ใช้ เครื่องจักรตั้งแต่ห้าแรงม้า หรือกำลัง เทียบเท่าตั้งแต่ห้าแรงม้าแต่ไม่ถึงยี่สิบแรงม้า	ฉบับละ 1,000 บาท
(5) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน หรือ ใบอนุญาตขยายโรงงานในส่วนที่ขยายที่ใช้ เครื่องจักรตั้งแต่ยี่สิบแรงม้า หรือกำลัง เทียบเท่าตั้งแต่ยี่สิบแรงม้าแต่ไม่ถึงห้าสิบแรงม้า	ฉบับละ 1,500 บาท
(6) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน หรือ ใบอนุญาตขยายโรงงานในส่วนที่ขยายที่ใช้ เครื่องจักรตั้งแต่ห้าสิบแรงม้า หรือกำลัง เทียบเท่าตั้งแต่ห้าสิบแรงม้าแต่ไม่ถึง หนึ่งร้อยแรงม้า	ฉบับละ 3,000 บาท
(7) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน หรือ ใบอนุญาตขยายโรงงานในส่วนที่ขยายที่ใช้ เครื่องจักรตั้งแต่หนึ่งร้อยแรงม้า หรือกำลัง เทียบเท่าตั้งแต่หนึ่งร้อยแรงม้าแต่ไม่ถึง สองร้อยแรงม้า	ฉบับละ 5,000 บาท

- (8) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน หรือ
ใบอนุญาตขยายโรงงานในส่วนที่ขยายที่ใช้
เครื่องจักรตั้งแต่สองร้อยแรงม้าหรือกำลัง
เทียบเท่าตั้งแต่สองร้อยแรงม้าแต่ไม่ถึง
สามร้อยแรงม้า
ฉบับละ 7,000 บาท
- (9) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน หรือ
ใบอนุญาตขยายโรงงานในส่วนที่ขยายที่ใช้
เครื่องจักรตั้งแต่สามร้อยแรงม้าหรือกำลัง
เทียบเท่าตั้งแต่สามร้อยแรงม้าแต่ไม่ถึง
สี่ร้อยแรงม้า
ฉบับละ 9,000 บาท
- (10) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน หรือ
ใบอนุญาตขยายโรงงานในส่วนที่ขยายที่ใช้
เครื่องจักรตั้งแต่สี่ร้อยแรงม้าหรือกำลัง
เทียบเท่าตั้งแต่สี่ร้อยแรงม้าแต่ไม่ถึง
ห้าร้อยแรงม้า
ฉบับละ 12,000 บาท
- (11) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน หรือ
ใบอนุญาตขยายโรงงานในส่วนที่ขยายที่ใช้
เครื่องจักรตั้งแต่ห้าร้อยแรงม้าหรือกำลัง
เทียบเท่าตั้งแต่ห้าร้อยแรงม้าแต่ไม่ถึง
หกร้อยแรงม้า
ฉบับละ 15,000 บาท
- (12) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน หรือ
ใบอนุญาตขยายโรงงานในส่วนที่ขยายที่ใช้
เครื่องจักรตั้งแต่หกร้อยแรงม้าหรือกำลัง
เทียบเท่าตั้งแต่หกร้อยแรงม้าแต่ไม่ถึง
เจ็ดร้อยแรงม้า
ฉบับละ 18,000 บาท
- (13) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน หรือ
ใบอนุญาตขยายโรงงานในส่วนที่ขยายที่ใช้
เครื่องจักรตั้งแต่เจ็ดร้อยแรงม้าหรือกำลัง
เทียบเท่าตั้งแต่เจ็ดร้อยแรงม้าแต่ไม่ถึง
แปดร้อยแรงม้า
ฉบับละ 22,000 บาท

- (14) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน หรือ
ใบอนุญาตขยายโรงงานในส่วนที่ขยายที่ใช้
เครื่องจักรตั้งแต่แปดร้อยแรงม้าหรือกำลัง
เทียบเท่าตั้งแต่แปดร้อยแรงม้าแต่ไม่ถึง
เก้าร้อยแรงม้า ฅบับละ 26,000 บาท
- (15) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน หรือ
ใบอนุญาตขยายโรงงานในส่วนที่ขยายที่ใช้
เครื่องจักรตั้งแต่เก้าร้อยแรงม้าหรือกำลัง
เทียบเท่าตั้งแต่เก้าร้อยแรงม้าแต่ไม่ถึง
หนึ่งพันแรงม้า ฅบับละ 30,000 บาท
- (16) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน หรือ
ใบอนุญาตขยายโรงงานในส่วนที่ขยายที่ใช้
เครื่องจักรตั้งแต่หนึ่งพันแรงม้าหรือกำลัง
เทียบเท่าตั้งแต่หนึ่งพันแรงม้าแต่ไม่ถึง
สองพันแรงม้า ฅบับละ 35,000 บาท
- (17) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน หรือ
ใบอนุญาตขยายโรงงานในส่วนที่ขยายที่ใช้
เครื่องจักรตั้งแต่สองพันแรงม้าหรือกำลัง
เทียบเท่าตั้งแต่สองพันแรงม้าแต่ไม่ถึง
สามพันแรงม้า ฅบับละ 40,000 บาท
- (18) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน หรือ
ใบอนุญาตขยายโรงงานในส่วนที่ขยายที่ใช้
เครื่องจักรตั้งแต่สามพันแรงม้าหรือกำลัง
เทียบเท่าตั้งแต่สามพันแรงม้าแต่ไม่ถึง
สี่พันแรงม้า ฅบับละ 45,000 บาท
- (19) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน หรือ
ใบอนุญาตขยายโรงงานในส่วนที่ขยายที่ใช้
เครื่องจักรตั้งแต่สี่พันแรงม้าหรือกำลัง
เทียบเท่าตั้งแต่สี่พันแรงม้าแต่ไม่ถึงห้าพันแรงม้า ฅบับละ 50,000 บาท

- (20) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน หรือ
ใบอนุญาตขยายโรงงานในส่วนที่ขยายที่ใช้
เครื่องจักรตั้งแต่ห้าพันแรงม้าหรือกำลัง
เทียบเท่าตั้งแต่ห้าพันแรงม้าแต่ไม่ถึงหกพันแรงม้า ฉบับละ 55,000 บาท
- (21) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน หรือ
ใบอนุญาตขยายโรงงานในส่วนที่ขยายที่ใช้
เครื่องจักรตั้งแต่หกพันแรงม้าหรือกำลัง
เทียบเท่าตั้งแต่หกพันแรงม้าขึ้นไป ฉบับละ 60,000 บาท
- (22) ใบแทนใบอนุญาต ฉบับละ 100 บาท
- (23) การต่ออายุใบอนุญาตให้ใช้อัตราตามที่
กำหนดใน (2) ถึง (21) ข้างต้น

---

(2) เมื่อจะเริ่มประกอบกิจการโรงงาน ต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบ
ล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 15 วัน

พ.ร.บ.โรงงาน พ.ศ. 2535 มาตรา 13 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า

“ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา 12 ถ้าประสงค์จะเริ่มประกอบกิจการโรงงานในส่วนหนึ่งส่วนใด
ต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนวันเริ่มประกอบกิจการโรงงาน”

(3) ถ้าจะทดลองเดินเครื่องจักรก่อนการเริ่มประกอบกิจการโรงงาน ต้องแจ้งให้
พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 15 วันด้วย

พ.ร.บ.โรงงาน พ.ศ. 2535 มาตรา 13 วรรคสองและวรรคสาม บัญญัติว่า

“ถ้าจะมีการทดลองเดินเครื่องจักรก่อนการเริ่มประกอบกิจการโรงงานตามวรรคหนึ่ง
ผู้รับใบอนุญาตต้องแจ้งวัน เวลา และระยะเวลาการทดลองเดินเครื่องจักรให้พนักงานเจ้าหน้าที่
ทราบไม่น้อยกว่าสิบห้าวันด้วย

หลักเกณฑ์และระยะเวลาที่อาจใช้เพื่อการทดลองเดินเครื่องจักร ให้เป็นไปตามที่กำหนด
ในกฎกระทรวง”

กฎกระทรวงที่กำหนดหลักเกณฑ์และระยะเวลาเกี่ยวกับการทดลองเดินเครื่องจักร คือ
กฎกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2535)¹ ซึ่งกำหนดไว้ดังนี้

---

¹ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ฉบับกฤษฎีกา) พุทธศักราช 2535 เล่ม 109 ตอนที่ 108 (16 ตุลาคม 2535) หน้า 19-20.

ข้อ 1 การแจ้งการทดลองเดินเครื่องจักรในเขตกรุงเทพมหานครให้แจ้งต่อกรมโรงงานอุตสาหกรรม ในจังหวัดอื่น ให้แจ้งต่อสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดท้องที่ที่โรงงานตั้งอยู่

ข้อ 2 ระยะเวลาการทดลองเดินเครื่องจักรให้เป็นไปตามที่ผู้รับใบอนุญาตแจ้ง แต่ต้องไม่เกินหกสิบวัน แต่ถ้าเกินกว่านั้นต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นรายกรณี

ข้อ 3 ในการทดลองเดินเครื่องจักร ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดทำบันทึกมีรายการแสดงวันเริ่มทดลองเดินเครื่องจักร ปริมาณของพลังงานที่ใช้ วัตถุดิบที่ใช้ในการทดลอง และผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้ โดยให้เก็บรักษานบันทึกนี้ไว้ ณ ที่ตั้งโรงงานให้พร้อมสำหรับการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่

(4) ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 8 ประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามกฎกระทรวงดังกล่าว และประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามมาตรา 32

พ.ร.บ.โรงงาน พ.ศ. 2535 มาตรา 12 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า

“ผู้ประกอบการโรงงานจำพวกที่ 3 ต้องได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาต และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 8 ประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามกฎกระทรวงดังกล่าวและประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามมาตรา 32”

ประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามมาตรา 32 เป็นประกาศที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมกำหนดนโยบายเกี่ยวกับโรงงาน ซึ่งเป็นมาตรการหนึ่งในการกำกับและดูแลโรงงาน คำอธิบายส่วนนี้อยู่ในบทที่ 5 เรื่อง การกำกับและดูแลโรงงาน

ในที่นี้จะอธิบายเฉพาะกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 8 และประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามกฎกระทรวงดังกล่าวเท่านั้น

กฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 8 ในส่วนที่ผู้ประกอบการโรงงานจำพวกที่ 3 ต้องปฏิบัติตาม ในปัจจุบันได้แก่

1. กฎกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2535)¹ แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2539)² ซึ่งกำหนดเกี่ยวกับ

(1) ที่ตั้ง สภาพแวดล้อม ลักษณะอาคารและลักษณะภายในของโรงงาน

(2) เครื่องจักร เครื่องอุปกรณ์หรือสิ่งที้นำมาใช้ในโรงงาน

(3) คนงานประจำโรงงาน

(4) การควบคุมการปล่อยของเสีย มลพิษหรือสิ่งใดๆ ที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และ

¹ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ฉบับกฤษฎีกา) พุทธศักราช 2535 เล่ม 109 ตอนที่ 108 (16 ตุลาคม 2535) หน้า 3-11.

² ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ฉบับกฤษฎีกา) พุทธศักราช 2539 เล่ม 113 ตอนที่ 33 ก (22 สิงหาคม 2539) หน้า 32-35.

(5) ความปลอดภัยในการประกอบกิจการโรงงาน

2. กฎกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2535)¹ และกฎกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2538)² ซึ่งกำหนดให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ 2 หรือจำพวกที่ 3 แล้วแต่กรณี แจ้งข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับการประกอบกิจการโรงงาน

มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

กฎกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2535)

แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2539)

หมวด 1

ที่ตั้ง สภาพแวดล้อม ลักษณะอาคารและลักษณะภายในของโรงงาน

ข้อ 1 .....

ข้อ 2 ห้ามตั้งโรงงานจำพวกที่ 3 ในบริเวณดังต่อไปนี้

(1) บ้านจัดสรรเพื่อการพักอาศัย อาคารชุดพักอาศัย และบ้านแถวเพื่อการพักอาศัย

(2) ภายในระยะ 100 เมตร จากเขตติดต่อสาธารณสถาน ได้แก่ โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา วัดหรือศาสนสถาน โรงพยาบาล โบราณสถาน และสถานที่ทำงานของหน่วยงานของรัฐ และให้หมายความรวมถึงแหล่งอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

ข้อ 3 สถานที่ทำงานของหน่วยงานของรัฐตามข้อ 1 (2) หรือข้อ 2 (2) ไม่ให้หมายความรวมถึงสถานที่ทำงานโดยเฉพาะเพื่อการควบคุม กำกับ ดูแล อำนาจความสะดวกหรือให้บริการแก่การประกอบกิจการของโรงงานแห่งนั้นๆ

ในกรณีมีเหตุอันสมควร รัฐมนตรีจะกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้เว้นหรือขยายระยะทางที่กำหนดในข้อ 1 (2) หรือข้อ 2 (2) หรือมิให้ใช้บังคับ ข้อ 1 (2) แก่โรงงานประเภทใดตามเงื่อนไขที่กำหนดก็ได้

ข้อ 4 โรงงานจำพวกที่ 3 นอกจากห้ามตั้งในบริเวณตามข้อ 2 แล้ว ต้องตั้งอยู่ในทำเลและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม มีบริเวณเพียงพอที่จะประกอบกิจการอุตสาหกรรมตามขนาด

¹ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ฉบับกฤษฎีกา) พุทธศักราช 2535 เล่ม 109 ตอนที่ 108 (16 ตุลาคม 2535) หน้า 12-13.

² ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ฉบับกฤษฎีกา) พุทธศักราช 2538 เล่ม 112 ตอนที่ 22 ก (26 มิถุนายน 2538) หน้า 27-28.

และประเภทหรือชนิดของโรงงาน โดยไม่อาจก่อให้เกิดอันตราย เหตุรำคาญ หรือความเสียหายต่อบุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่นด้วย

ข้อ 5 อาคารโรงงานต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

(1) มั่นคง แข็งแรง เหมาะสมและมีบริเวณเพียงพอที่จะประกอบกิจการอุตสาหกรรมนั้นๆ โดยมีคำรับรองของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมหรือบุคคลอื่นที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(2) มีการระบายอากาศที่เหมาะสม โดยให้มีพื้นที่ประตู หน้าต่าง และช่องลมรวมกันโดยไม่นับที่ติดต่อระหว่างห้องไม่น้อยกว่า 1 ใน 10 ส่วนของพื้นที่ของห้อง หรือมีการระบายอากาศไม่น้อยกว่า 0.5 ลูกบาศก์เมตรต่อนาที ต่อคนงานหนึ่งคน

(3) มีประตูหรือทางออกให้พอกับจำนวนคนในโรงงานที่จะหลบหนีภัยออกไปได้ทันทั่วๆไปเมื่อมีเหตุฉุกเฉินขึ้นอย่างน้อยสองแห่งอยู่ห่างกันพอสมควร บานประตูเปิดออกได้ง่ายมีขนาดกว้างไม่น้อยกว่า 110 เซนติเมตร และสูงไม่น้อยกว่า 200 เซนติเมตร แต่ถ้ามีคนในโรงงานที่จะต้องออกตามทางนี้มากกว่า 50 คน ต้องมีขนาดกว้างเพิ่มขึ้นในอัตราส่วนไม่น้อยกว่า 2 เซนติเมตร ต่อหนึ่งคน และมีบันไดระหว่างชั้นอย่างน้อยสองแห่งอยู่ห่างกันพอสมควร

(4) บันไดต้องมั่นคงแข็งแรง มีลักษณะ ขนาด และจำนวนที่เหมาะสมกับอาคารโรงงานและการประกอบกิจการอุตสาหกรรมนั้นๆ ขันบันไดต้องไม่ลื่นและมีช่วงระยะเท่ากันโดยตลอด

บันไดและพื้นทางเดินที่อยู่สูงจากระดับพื้นตั้งแต่ 1.50 เมตร ขึ้นไป อย่างน้อยต้องมีราวที่มั่นคง แข็งแรง และเหมาะสม ทั้งนี้ รัฐมนตรีอาจกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้มีส่วนประกอบอื่นเพื่อป้องกันอันตรายหรือกเว้นการจัดให้มีราวดังกล่าวได้

(5) ระยะดิ่งระหว่างพื้นถึงเพดานโดยเฉลี่ยต้องไม่น้อยกว่า 3.00 เมตร เว้นแต่จะมีการจัดระบบปรับอากาศหรือมีการระบายอากาศที่เหมาะสม แต่ระยะดิ่งดังกล่าวต้องไม่น้อยกว่า 2.30 เมตร

(6) พื้นต้องมั่นคง แข็งแรง ไม่มีน้ำขัง หรือลื่น อันอาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย

(7) บริเวณหรือห้องทำงานต้องมีพื้นที่ปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 3 ตารางเมตร ต่อคนงานหนึ่งคน โดยการคำนวณพื้นที่ให้นับรวมพื้นที่ที่ใช้วางโต๊ะปฏิบัติงานเครื่องจักรผลิตภัณฑ์หรือวัสดุที่เคลื่อนไปตามกระบวนการผลิตด้วย

(8) วัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างต้องเหมาะสมกับการประกอบกิจการอุตสาหกรรมตามขนาด ประเภท หรือชนิดของโรงงาน รวมทั้งที่ไม่ก่อให้เกิดการลุกลามของอัคคีภัย

(9) จัดให้มีสายล่อฟ้าตามความจำเป็นเหมาะสม

(10) จัดให้มีที่เก็บรักษาวัตถุหรือสิ่งของที่อาจก่อให้เกิดอันตรายหรืออัคคีภัยได้

ง่ายไว้ในที่ปลอดภัย

(11) ในกรณีมีลิฟต์ ลิฟต์ต้องมีส่วนปลอดภัยไม่น้อยกว่าสี่เท่าของน้ำหนักที่กำหนดให้ใช้ ทั้งนี้ โดยถือว่าคนที่บรรทุกมีน้ำหนัก 70 กิโลกรัมต่อหนึ่งคน และต้องเป็นแบบที่จะเคลื่อนที่ได้ก็ต่อเมื่อประตูได้ปิดแล้ว รวมทั้งต้องมีระบบส่งสัญญาณเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินด้วย ลิฟต์ต้องมีป้ายระบุจำนวนคนหรือน้ำหนักที่จะบรรทุกได้ ให้เห็นได้ง่ายและชัดเจน

(12) มีห้องส้วม ที่ปัสสาวะ และสถานที่ทำความสะอาดร่างกาย ดังต่อไปนี้

(ก) มีห้องส้วมอย่างน้อยในอัตราคนงานไม่เกิน 15 คน 1 ที่นั่ง คนงานไม่เกิน 40 คน 2 ที่นั่ง คนงานไม่เกิน 80 คน 3 ที่นั่ง และเพิ่มขึ้นต่อจากนี้ในอัตราส่วน 1 ที่นั่งต่อจำนวนคนงานไม่เกิน 50 คน สำหรับโรงงานที่มีคนงานชายและคนงานหญิงรวมกันมากกว่า 15 คน ให้จัดส้วมแยกไว้สำหรับคนงานหญิงตามอัตราส่วนที่กำหนดข้างต้นด้วย

(ข) อาคารโรงงานที่มีคนทำงานอยู่หลายชั้น ต้องจัดให้มีห้องส้วมและที่ปัสสาวะในชั้นต่างๆ ตามความจำเป็นและเหมาะสม

(ค) ห้องส้วมต้องมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 0.9 ตารางเมตรต่อ 1 ที่นั่ง

(ง) ห้องส้วมที่มีที่ปัสสาวะต้องเป็นแบบใช้น้ำชำระลงบ่อซึม พื้นห้องต้องเป็นแบบไม่ดูดน้ำ

(จ) จัดให้มีกระดาษชำระหรือน้ำสำหรับชำระให้เพียงพอสำหรับห้องส้วมทุกห้อง

(ฉ) จัดให้มีสถานที่ทำความสะอาดร่างกาย พร้อมทั้งวัสดุและอุปกรณ์สำหรับคนงานตามความจำเป็นและเหมาะสม

(ช) จัดให้มีการระบายถ่ายเทอากาศให้เพียงพอสำหรับห้องส้วม ห้องปัสสาวะ และสถานที่ทำความสะอาดร่างกายทุกห้อง

(ซ) จัดให้มีการทำความสะอาดห้องส้วม ที่ปัสสาวะ และสถานที่ทำความสะอาดร่างกายให้อยู่ในสภาพที่ถูกต้องสุขลักษณะเป็นประจำทุกวัน

(ณ) ในโรงงานที่มีการผลิตสิ่งที่ใช้บริโภค ต้องจัดให้มีที่ล้างมือ ยาน้ำเชื้อ หรือสบู่อันได้สุขลักษณะ และตั้งอยู่ในที่ที่เหมาะสมอย่างน้อยในอัตราคนงานไม่เกิน 15 คน 1 ที่ คนงานไม่เกิน 40 คน 2 ที่ คนงานไม่เกิน 80 คน 3 ที่ และเพิ่มขึ้นต่อจากนี้ในอัตราส่วน 1 ที่ต่อจำนวนคนงานไม่เกิน 50 คน

หมวด 2

เครื่องจักร เครื่องอุปกรณ์ หรือสิ่งที้นำมาใช้ในโรงงาน

ข้อ 6 เครื่องจักร เครื่องอุปกรณ์ หรือสิ่งที้นำมาใช้ในโรงงานต้องเป็นดังต่อไปนี้

(1) มั่นคง แข็งแรงและเหมาะสม และในกรณีมีเหตุอันควร รัฐมนตรีจะกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้มีการนำเครื่องจักร เครื่องอุปกรณ์ หรือสิ่งที้นำมาใช้ในโรงงานชนิดใดต้องมีคำรับรองของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม หรือบุคคลอื่นที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาก็ได้

(2) ใช้เครื่องจักรที่มีความปลอดภัยและไม่ก่อให้เกิดความสั่นสะเทือน เสียง หรือคลื่นวิทยุ รบกวนผู้อยู่อาศัยใกล้เคียง

(3) มีเครื่องป้องกันอันตรายอันอาจเกิดจากส่วนที่เคลื่อนไหวของเครื่องจักรตามความจำเป็นและเหมาะสม

(4) บ่อหรือถังเปิดที่ทำงานสนองกันกับเครื่องจักรที่อาจเป็นอันตรายในการปฏิบัติงานของคนงาน ต้องมีขอบหรือราวกันแข็งแรงและปลอดภัยทางด้านที่คนเข้าถึงได้ สูงไม่น้อยกว่า 100 เซนติเมตรจากระดับพื้นที่ติดกับบ่อหรือถังนั้น

(5) หม้อไอน้ำ (boiler) หม้อต้มที่ใช้ของเหลวหรือก๊าซเป็นสื่อนำความร้อน เครื่องอัดก๊าซ (compressor) หรือถังปฏิกิริยา (reactor) และระบบท่อ เครื่องจักรหรือภาชนะที่ทำงานสนองกันโดยมีความกดดันแตกต่างจากบรรยากาศซึ่งใช้กับหม้อไอน้ำ หม้อต้มที่ใช้ของเหลวหรือก๊าซเป็นสื่อนำความร้อน เครื่องอัดก๊าซ หรือถังปฏิกิริยาดังกล่าว ต้องได้รับการออกแบบ คำนวณ และสร้างตามมาตรฐานที่ยอมรับ หรือผ่านการทดสอบความปลอดภัยในการใช้งาน โดยมีคำรับรองของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมหรือบุคคลอื่นที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การติดตั้งต้องมั่นคงแข็งแรงปลอดภัยในการใช้งาน มีอุปกรณ์ความปลอดภัยและมีส่วนประกอบที่จำเป็นตามหลักวิชาการ โดยมีคำรับรองของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมหรือบุคคลอื่นที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(6) ภาชนะที่บรรจุที่มีความกดดันต่างจากบรรยากาศ (pressure vessel) ต้องเป็นไปตามมาตรฐานที่ยอมรับ มีอุปกรณ์ความปลอดภัยและส่วนประกอบที่จำเป็นตามหลักวิชาการ โดยมีคำรับรองของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมหรือบุคคลอื่นที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(7) ภาชนะบรรจุวัตถุอันตราย เช่น วัตถุไวไฟ วัตถุระเบิด วัตถุเคมี หรือ

ของเหลวอื่นใดที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อมที่มีขนาดของภาชนะบรรจุตั้งแต่ 25,000 ลิตรขึ้นไป ต้องมั่นคง แข็งแรงเป็นไปตามมาตรฐานที่ยอมรับ โดยมีคำรับรองของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมหรือบุคคลอื่นที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา และต้องสร้างเขื่อนหรือกำแพงคอนกรีตโดยรอบให้มีขนาดที่สามารถจะกักเก็บปริมาณของวัตถุดังกล่าวได้ทั้งหมด เว้นแต่กรณีที่มีภาชนะบรรจุมากกว่าหนึ่งถัง ให้สร้างเขื่อนที่สามารถเก็บกักวัตถุอันตรายนั้นเท่ากับปริมาตรของถังเก็บขนาดใหญ่ที่สุด เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของวัตถุที่บรรจุได้อย่างมีประสิทธิภาพในกรณีเมื่อเกิดอุบัติเหตุแก่ภาชนะดังกล่าว และต้องจัดให้มีวัตถุหรือเคมีภัณฑ์ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมในการระงับหรือลดความรุนแรงของการแพร่กระจายได้อย่างเหมาะสมและเพียงพอ

ในกรณีที่ภาชนะบรรจุนั้นตั้งอยู่ในที่โล่งแจ้ง ต้องมีสายล่อฟ้าให้เป็นไปตามหลักวิชาการ และภาชนะบรรจุที่อาจเกิดประจุไฟฟ้าสถิตย์ได้ในตัวต้องต่อสายดิน

(8) เครื่องยก (crane and hoist) และส่วนที่รับน้ำหนักต่อเนื่องกันต้องมั่นคง และแข็งแรง มีลักษณะ ขนาด และจำนวนที่เหมาะสม และต้องมีป้ายระบุน้ำหนักปลอดภัยสูงสุดที่จะใช้ยกของได้ให้เห็นได้ง่ายและชัดเจน กับต้องมีที่ห้ามล้อซึ่งสามารถจะหยุดน้ำหนักได้ไม่น้อยกว่าหนึ่งเท่าของน้ำหนักปลอดภัยสูงสุด และถ้าเป็นเครื่องยกที่ใช้ไฟฟ้าต้องมีอุปกรณ์สำหรับหยุด ยกและตัดกระแสไฟฟ้าเมื่อน้ำหนักถึงตำแหน่งสูงสุดที่กำหนด

(9) เครื่องลำเลียงขนส่ง (conveyer) ซึ่งมีสายลำเลียงผ่านเหนือบริเวณซึ่งมีคนปฏิบัติงานหรือทางเดิน ต้องมีเครื่องป้องกันของตกแบบแผ่นหรือตะแกรงกันด้านข้างและรองรับของตกตลอดได้สายลำเลียงนั้น โดยให้อยู่ในลักษณะที่จะทำให้เกิดความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน สำหรับเครื่องลำเลียงขนส่งที่มีสายลำเลียงต่างไปจากแนวนั้น ต้องมีเครื่องบังคับที่ทำให้สายลำเลียงหยุดได้เองเมื่อเครื่องหยุดปฏิบัติงาน

(10) การติดตั้งท่อและอุปกรณ์สำหรับส่งวัตถุทางท่อต้องเป็นไปตามหลักวิชาการที่ยอมรับกัน

(11) ระบบไฟฟ้า การเดินสายไฟฟ้า และการติดตั้งเครื่องยนต์ไฟฟ้า สวิตช์ไฟฟ้า และอุปกรณ์เครื่องไฟฟ้าอื่น ต้องเป็นไปตามหลักวิชาการที่ยอมรับกัน โดยมีคำรับรองของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมหรือบุคคลอื่นที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ 7 ในกรณีมีเหตุอันควร รัฐมนตรีจะประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการทดสอบความปลอดภัยของเครื่องจักร เครื่องอุปกรณ์ หรือสิ่งที่ใช้ในโรงงานตามข้อ 6 (2) (3) (5) (6) (7) (8) (9) (10) หรือ (11) ก็ได้

หมวด 3 คนงานประจำโรงงาน

ข้อ 8 โรงงานที่มีการใช้หม้อไอน้ำ (boiler) หรือหม้อต้มที่ใช้ของเหลวหรือก๊าซเป็นสื่อนำความร้อนที่มีความกดดันต่างจากบรรยากาศผู้ประกอบการต้องจัดให้มีผู้ควบคุม (operator) ประจำหม้อไอน้ำ (boiler) หรือหม้อต้มที่ใช้ของเหลวหรือก๊าซเป็นสื่อนำความร้อน ทั้งนี้ โดยผู้ควบคุมดังกล่าวต้องมีคุณสมบัติได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสาขาช่างกลโรงงาน หรือช่างยนต์ หรือช่างผู้ชำนาญงานที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรผู้ควบคุมหม้อไอน้ำ (boiler) จากกระทรวงอุตสาหกรรมหรือสถาบันอื่นที่กระทรวงอุตสาหกรรมรับรอง

โรงงานที่มีการใช้หม้อไอน้ำ (boiler) ขนาดกำลังผลิตตั้งแต่ 20 คันท่อชั่วโมงขึ้นไป นอกจากต้องดำเนินการจัดให้มีผู้ควบคุมดังกล่าวแล้ว ผู้ประกอบการต้องจัดให้มีผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมหรือบุคคลอื่นที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นวิศวกรผู้ควบคุมและอำนวยความสะดวกการใช้หม้อไอน้ำ (boiler) ด้วย

ข้อ 9 โรงงานที่ประกอบการสร้างหรือซ่อมหม้อไอน้ำ (boiler) หรือหม้อต้มที่ใช้ของเหลวหรือก๊าซเป็นสื่อนำความร้อน ผู้ประกอบการต้องจัดให้มีผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมหรือบุคคลอื่นที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นผู้ควบคุมการสร้างหรือซ่อม

ข้อ 10 โรงงานต้องมีวิธีการควบคุมการปล่อยของเสีย มลพิษหรือสิ่งใดๆ ที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา และต้องจัดให้มีผู้ควบคุมดูแลและผู้ปฏิบัติงานประจำสำหรับระบบป้องกันสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ ซึ่งมีคุณสมบัติตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ 11 โรงงานที่มีการใช้สารกัมมันตรังสีต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่ที่มีคุณสมบัติตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาสำหรับดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องนี้โดยเฉพาะ¹

ข้อ 12 คนงานประจำโรงงานตามที่กำหนดในหมวดนี้ จะต้องไม่เป็นผู้ที่เคยกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน เว้นแต่เป็นกรณีที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

¹ ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2542) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 เรื่อง คุณสมบัติเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการเกี่ยวกับโรงงานที่มีการใช้สารกัมมันตรังสี

หมวด 4

การควบคุมการปล่อยของเสีย มลพิษ หรือสิ่งใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ข้อ 13 การกำจัดขยะ สิ่งปฏิกูล และวัสดุที่ไม่ใช้

(1) ต้องรักษาโรงงานให้สะอาดปราศจากขยะและสิ่งปฏิกูลอยู่เสมอและจัดให้ที่มีรองรับ หรือที่กำจัดขยะและสิ่งปฏิกูลตามความจำเป็นและเหมาะสม

(2) ต้องแยกเก็บสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว ซึ่งมีวัตถุมีพิษปนอยู่ด้วย หรือสารเคมีหรือเศษด้ายที่เป็นวัตถุไวไฟ ไว้ในที่รองรับต่างหากที่เหมาะสมและมีฝาปิดมิดชิด และต้องจัดให้มีการกำจัดสิ่งดังกล่าวโดยเฉพาะด้วยวิธีการที่ปลอดภัยและไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ

(3) ผู้ประกอบกิจการโรงงานที่มีสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว ซึ่งมีลักษณะและคุณสมบัติตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ต้องดำเนินการเกี่ยวกับการกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วดังต่อไปนี้

(ก) ห้ามมิให้นำสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วออกนอกบริเวณโรงงาน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรมหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรมมอบหมายให้นำออกไปเพื่อการทำลายฤทธิ์ กำจัด ทิ้ง หรือฝังด้วยวิธีการและสถานที่ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(ข) ต้องแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับชนิด ปริมาณ ลักษณะ คุณสมบัติและสถานที่เก็บสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วนั้นๆ พร้อมทั้งวิธีการเก็บ ทำลายฤทธิ์ กำจัด ทิ้ง ฝัง เคลื่อนย้าย และการขนส่ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ 14 ห้ามระบายน้ำทิ้งออกจากโรงงาน เว้นแต่ได้ทำการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง จนน้ำทิ้งนั้นมีลักษณะเป็นไปตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่ทั้งนี้ต้องไม่ใช้วิธีทำให้เจือจาง (dilution)

ข้อ 15 ในกรณีที่มีระบบบำบัดน้ำเสีย ผู้ประกอบกิจการต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

(1) ต้องติดตั้งมาตรวัดปริมาณการใช้ไฟฟ้าสำหรับระบบบำบัดน้ำเสียโดยเฉพาะ ไว้ในที่ง่ายต่อการตรวจสอบและต้องมีการจดบันทึกเลขหน่วยและปริมาณการใช้ไฟฟ้าประจำวันด้วย

(2) ในกรณีมีการใช้สารเคมีหรือสารชีวภาพในระบบบำบัดน้ำเสีย ต้องมีการบันทึกการใช้สารเคมีหรือสารชีวภาพในการบำบัดน้ำเสียประจำวัน และมีหลักฐานในการจัดหาสารเคมีหรือสารชีวภาพดังกล่าวด้วย

ข้อ 15 ทวิ¹ ในกรณีที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดให้โรงงานที่ผู้อนุญาตกำหนดให้ต้องมีระบบบำบัดน้ำเสีย ต้องติดตั้งเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์พิเศษ นอกจากจะต้องปฏิบัติตามข้อ 15 แล้ว โรงงานดังกล่าวจะต้องติดตั้งเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์เพื่อรายงานการระบายน้ำที่ออกจากโรงงานเข้ากับระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของกรมโรงงานอุตสาหกรรมตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังต่อไปนี้ด้วย

(1) ติดตั้งเครื่องวัดอัตราการไหลของน้ำที่ออกจากโรงงาน โดยเครื่องวัดอัตราการไหลของน้ำที่ออกจากโรงงานและมาตรวัดปริมาณการใช้ไฟฟ้าสำหรับระบบบำบัดน้ำเสีย จะต้องสามารถให้สัญญาณไฟฟ้าอย่างต่อเนื่องเพื่อส่งเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์และใช้งานวิเคราะห์ โดยระบบคอมพิวเตอร์ได้

การติดตั้งเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์เพิ่มขึ้นจากที่กำหนดในวรรคหนึ่งให้ รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงประเภท ขนาดและสถานที่ตั้งของโรงงาน

(2) ติดตั้งระบบปรับเปลี่ยนสัญญาณไฟฟ้าจากเครื่องวัดอัตราการไหลของน้ำที่ออกจากโรงงานและมาตรวัดปริมาณการใช้ไฟฟ้าสำหรับระบบบำบัดน้ำเสีย เป็นสัญญาณที่สามารถจัดส่งไปได้ไกลด้วยระบบเครือข่ายคมนาคมประเภทต่างๆ เช่น โทรศัพท์ วิทยุ หรือสัญญาณดาวเทียมเพื่อส่งสัญญาณอย่างต่อเนื่องไปยังกรมโรงงานอุตสาหกรรมหรือสถานที่ที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมกำหนด

(3) จัดให้มีการติดตั้งอุปกรณ์และการส่งสัญญาณของค่าวิเคราะห์หรือค่าที่วัดได้ตาม (2) ทางโทรศัพท์ วิทยุ หรือสัญญาณดาวเทียมอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาหรือเป็นครั้งคราวตามที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมกำหนดไปยังกรมโรงงานอุตสาหกรรม หรือสถานที่ที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมกำหนด

ข้อ 16 ห้ามระบายอากาศเสียออกจากโรงงาน เว้นแต่ได้ทำการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง จนอากาศที่ระบายออกนั้นมีปริมาณของสารเจือปนไม่เกินกว่าค่าที่รัฐมนตรีกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา² แต่ทั้งนี้ต้องไม่ใช้วิธีทำให้เจือจาง (dilution)

ข้อ 16 ทวิ³ ในกรณีที่มีระบบฟอกอากาศ ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(1) ต้องติดตั้งมาตรวัดปริมาณการใช้ไฟฟ้าสำหรับระบบฟอกอากาศโดยเฉพาะไว้ในที่ที่ง่ายต่อการตรวจสอบ และต้องมีการจดบันทึกเลขหน่วยและปริมาณการใช้ไฟฟ้าประจำวันด้วย

¹ ข้อ 15 ทวิ เพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2539)

² ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2536) และฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2538) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 เรื่อง กำหนดค่าปริมาณของสารเจือปนในอากาศที่ระบายออกจากโรงงาน.

³ ข้อ 16 ทวิ เพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2539)

(2) ในกรณีที่มีการใช้สารเคมีในระบบฟอกอากาศ ต้องมีการจดบันทึกการใช้สารเคมีในการฟอกอากาศประจำวันและมีหลักฐานในการจัดหาสารเคมีดังกล่าวด้วย

ข้อ 16 ตรี¹ ในกรณีที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดให้โรงงานที่ผู้อนุญาตกำหนดให้ต้องมีระบบฟอกอากาศต้องติดตั้งเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์พิเศษ นอกจากจะต้องปฏิบัติตามข้อ 16 ทวิ แล้ว โรงงานดังกล่าวจะต้องติดตั้งเครื่องมือ หรือเครื่องอุปกรณ์เพื่อรายงานการระบายอากาศเสียออกจากโรงงานเข้ากับระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของกรมโรงงานอุตสาหกรรมตามหลักเกณฑ์และวิธีการดังต่อไปนี้ด้วย

(1) ติดตั้งเครื่องวัดอัตราการไหลของอากาศเสียออกจากโรงงาน โดยเครื่องวัดอัตราการไหลของอากาศเสียออกจากโรงงานและมาตรวัดปริมาณการใช้ไฟฟ้าสำหรับระบบฟอกอากาศ จะต้องสามารถให้สัญญาณไฟฟ้าอย่างต่อเนื่องเพื่อส่งเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์และใช้งานวิเคราะห์โดยระบบคอมพิวเตอร์ได้

การติดตั้งเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์เพิ่มขึ้นจากที่กำหนดในวรรคหนึ่ง ให้รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงประเภท ขนาดและสถานที่ตั้งของโรงงาน

(2) ติดตั้งระบบปรับเปลี่ยนสัญญาณไฟฟ้าจากเครื่องวัดอัตราการไหลของอากาศเสียออกจากโรงงานและมาตรวัดปริมาณการใช้ไฟฟ้าสำหรับระบบฟอกอากาศเป็นสัญญาณที่สามารถจัดส่งไปได้ไกลด้วยระบบเครือข่ายคมนาคมประเภทต่าง ๆ เช่น โทรศัพท์ วิทยุ หรือสัญญาณดาวเทียม เพื่อส่งสัญญาณอย่างต่อเนื่องไปยังกรมโรงงานอุตสาหกรรมหรือสถานที่ที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมกำหนด

(3) จัดให้มีการติดตั้งอุปกรณ์และการส่งสัญญาณของค่าวิเคราะห์ หรือค่าที่วัดได้ตาม (2) ทางโทรศัพท์ หรือวิทยุ หรือสัญญาณดาวเทียมอย่างต่อเนื่อง ตลอดเวลาหรือเป็นครั้งคราวตามที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมกำหนดไปยังกรมโรงงานอุตสาหกรรมหรือสถานที่ที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมกำหนด

ข้อ 17 เสียงดังที่เกิดจากการประกอบกิจการต้องไม่เกินมาตรฐานที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

---

¹ ข้อ 16 ตรี เพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2539)

หมวด 5

ความปลอดภัยในการประกอบกิจการโรงงาน

ข้อ 18 โรงงานประเภทใดต้องมีมาตรการคุ้มครองความปลอดภัยในการดำเนินงานอย่างไร ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ 19 เครื่องจักร เครื่องอุปกรณ์ หรือสิ่งที้นำมาใช้ในโรงงานประเภทใดต้องมีมาตรการคุ้มครองความปลอดภัยอย่างไร ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

บทเฉพาะกาล

ข้อ 20 ความในข้อ 1 ข้อ 2 และข้อ 3 ของหมวด 1 มิให้นำมาใช้บังคับกับโรงงานที่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานอยู่แล้วก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ

ประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามกฎหมายฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2535) ในปัจจุบัน ได้แก่
 ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2536)
 ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535
 เรื่อง กำหนดค่าปริมาณของสารเจือปนในอากาศที่ระบายออกจากโรงงาน¹

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 16 แห่งกฎหมายฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2535) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม จึงออกประกาศกำหนดค่าปริมาณของสารเจือปนในอากาศที่ระบายจากโรงงานไว้ดังนี้

ข้อ 1 อากาศที่สามารถระบายออกจากโรงงาน ต้องมีค่าปริมาณของสารแต่ละชนิดเจือปนไม่เกินค่าที่กำหนดไว้ ดังต่อไปนี้

ลำดับที่	ชนิดของสารเจือปน	แหล่งที่มาของสาร	ค่าปริมาณของสารเจือปนในอากาศ
1.	ฝุ่นละออง (Particulate)	หม้อไอน้ำที่ใช้เชื้อเพลิงดังนี้ - น้ำมันเตา - ถ่านหิน - เชื้อเพลิงอื่นๆ การถลุง หลอมหลอม รีดตีง และ/หรือผลิตเหล็กกล้า อะลูมิเนียม การผลิตทั่วไป	300 มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร 400 มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร 400 มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร 300 มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร 400 มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร
2.	พลวง (Antimony)	การผลิตทั่วไป	20 มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร
3.	สารหนู (Arsenic)	การผลิตทั่วไป	20 มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร
4.	ทองแดง (Copper)	การหลอมหรือการถลุง	30 มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร
5.	ตะกั่ว (Lead)	การผลิตทั่วไป	30 มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร
6.	คลอรีน (Chlorine)	การผลิตทั่วไป	30 มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร

¹ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ฉบับประกาศทั่วไป) พุทธศักราช 2536 เล่ม 110 ตอนที่ 109 (12 สิงหาคม 2536) หน้า 12-14.

ลำดับที่	ชนิดของสารเจือปน	แหล่งที่มาของสาร	ค่าปริมาณของสารเจือปนในอากาศ
7.	ไฮโดรเจนคลอไรด์ (Hydrogen chlorine)	การผลิตทั่วไป	200 มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร
8.	ปรอท (Mercury)	การผลิตทั่วไป	3 มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร
9.	คาร์บอนมอนอกไซด์ (Carbon monoxide)	การผลิตทั่วไป	1000 มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร หรือ 870 ส่วนในล้านส่วน
10.	กรดกำมะถัน (Sulfuric acid)	การผลิตทั่วไป	100 มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร หรือ 25 ส่วนในล้านส่วน
11.	ไฮโดรเจนซัลไฟด์ (Hydrogen sulfide)	การผลิตทั่วไป	140 มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร หรือ 100 ส่วนในล้านส่วน
12.	ซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (Sulfur dioxide)	การผลิตกรดซัลฟูริก	1300 มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร หรือ 500 ส่วนในล้านส่วน
13.	ออกไซด์ของไนโตรเจน (Oxides of nitrogen)	หม้อไอน้ำที่ใช้เชื้อเพลิงดังนี้ - ถ่านหิน - เชื้อเพลิงอื่นๆ	(วัดในรูปไนโตรเจนไดออกไซด์) 940 มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร หรือ 500 ส่วนในล้านส่วน 470 มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร หรือ 250 ส่วนในล้านส่วน
14.	ไซลีน (Xylene)	การผลิตทั่วไป	870 มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร หรือ 200 ส่วนในล้านส่วน
15. ¹	ครีซอล (Cresol)	การผลิตทั่วไป	22 มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร หรือ 5 ส่วนในล้านส่วน

ข้อ 2 การวัดค่าปริมาณของสารเจือปนในอากาศที่ระบายออกจากโรงงาน ให้วัดอากาศที่ระบายออกจากปล่องในขณะประกอบกิจการโรงงาน

ในกรณีที่ไม่มีปล่อง ให้วัดที่ช่องระบายอากาศซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่าน่าจะมีปริมาณของสารเจือปนระบายออกมากที่สุด

ข้อ 3 ระดับค่าปริมาณของสารแต่ละชนิดที่เจือปนในอากาศ ให้คำนวณเทียบที่ความดัน 1 บรรยากาศ และอุณหภูมิ 25 องศาเซลเซียส

¹ ลำดับที่ 15 เพิ่มเติมโดยประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2538) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 เรื่อง กำหนดค่าปริมาณของสารเจือปนในอากาศที่ระบายออกจากโรงงาน, ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ฉบับประกาศทั่วไป) พุทธศักราช 2538 เล่ม 112 ตอนที่ 79 ง (3 ตุลาคม 2538) หน้า 21.

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2542)

ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535

เรื่อง คุณสมบัติเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการเกี่ยวกับโรงงาน
ที่มีการใช้สารกัมมันตรังสี¹

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 11 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2535) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 คำจำกัดความ

“สารกัมมันตรังสี” หมายความว่า สารใดๆ ที่องค์ประกอบส่วนหนึ่งมีโครงสร้างปรมาณูไม่คงตัวและจะสลายตัวโดยการปลดปล่อยพลังงานหรือแผ่รังสีออกมา

ข้อ 2 ผู้ประกอบกิจการโรงงานที่มีการใช้สารกัมมันตรังสี ต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่ผู้มีความรู้และประสบการณ์ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางด้านวิทยาศาสตร์ ที่มีการศึกษาเกี่ยวกับการป้องกันอันตรายจากรังสีอย่างน้อยสามหน่วยกิต หรือผ่านการอบรมการใช้ การดูแลรักษาและการป้องกันอันตรายจากการใช้อุปกรณ์และสารกัมมันตรังสีจากสำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ เป็นผู้ควบคุมดูแลประจำโรงงานเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการใช้สารกัมมันตรังสี

ทั้งนี้ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

¹ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ฉบับประกาศทั่วไป) พุทธศักราช 2542 เล่ม 116 ตอนที่ 57 ง (20 กรกฎาคม 2542) หน้า 3.

กฎกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2535)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 6 และมาตรา 8 (7) แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 การรายงานข้อมูลต่างๆ ของโรงงานที่กำหนดในกฎกระทรวงนี้ให้เป็นไปตามแบบและวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา¹

ข้อ 2 โรงงานที่มีการใช้หม้อไอน้ำ (boiler) หรือหม้อต้มที่ใช้ของเหลวหรือก๊าซเป็นสื่อนำความร้อนที่มีความกดดันต่างจากบรรยากาศ ต้องจัดทำรายงานข้อมูลการตรวจและการทดสอบความปลอดภัยในการใช้

ข้อ 3 โรงงานที่ประกอบกิจการสร้างหรือซ่อมหม้อไอน้ำ (boiler) หรือหม้อต้มที่ใช้ของเหลวหรือก๊าซเป็นสื่อนำความร้อนที่มีความกดดันต่างจากบรรยากาศ ต้องจัดทำรายงานข้อมูลการผลิต การตรวจ และการทดสอบความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์

ข้อ 4 โรงงานที่มีผลกระทบรุนแรงต่อสิ่งแวดล้อมตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ต้องจัดทำรายงานข้อมูลการตรวจสอบประสิทธิภาพของระบบป้องกันสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ การวิเคราะห์ปริมาณสารมลพิษในระบบป้องกันสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ และการตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ข้อ 5 โรงงานที่มีการใช้สารกัมมันตรังสี ต้องจัดทำรายงานข้อมูลเกี่ยวกับชนิด จำนวน แหล่งที่มา วิธีการใช้ และการเก็บรักษาสารกัมมันตรังสี

ข้อ 6 ให้โรงงานที่มีการผลิต การเก็บ หรือการใช้วัตถุอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย ต้องจัดทำข้อมูลความปลอดภัย (material safety data sheet) เกี่ยวกับลักษณะอันตรายตามคุณสมบัติของวัตถุนั้นๆ

---

¹ ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2542) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 เรื่อง การรายงานข้อมูลเกี่ยวกับชนิด จำนวน แหล่งที่มา วิธีการใช้และการเก็บรักษาสารกัมมันตรังสี ลงวันที่ 2 มิถุนายน 2542.

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2542)

ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535

เรื่อง การรายงานข้อมูลเกี่ยวกับชนิด จำนวน แหล่งที่มา

วิธีการใช้และการเก็บรักษาสารกัมมันตรังสี¹

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 1 และข้อ 5 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2535) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 คำจำกัดความ

“สารกัมมันตรังสี” หมายความว่า สารใดๆ ที่องค์ประกอบส่วนหนึ่งมีโครงสร้างปรมาณูไม่คงตัวและจะสลายตัวโดยการปลดปล่อยพลังงานหรือแผ่รังสีออกมา

“กากกัมมันตรังสี” หมายความว่า ของเสียที่ประกอบหรือปนเปื้อนด้วยสารกัมมันตรังสีในระดับสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดโดยพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ พ.ศ. 2504 และต้องไม่เป็นประโยชน์ในการใช้งานแล้ว รวมทั้งของเสียอื่นๆ ที่กำหนดว่าเป็นกากกัมมันตรังสี โดยคณะกรรมการพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ

ข้อ 2 ให้ผู้ประกอบการโรงงานที่มีการใช้สารกัมมันตรังสีต้องจัดทำรายงานข้อมูลเกี่ยวกับชนิด จำนวน แหล่งที่มา วิธีการใช้ และการเก็บรักษาสารกัมมันตรังสีตามแบบ ร.ง. 7 ท้ายประกาศฉบับนี้ แจ้งต่อกรมโรงงานอุตสาหกรรมภายในกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศนี้มีผลใช้บังคับ ยกเว้นผู้ประกอบการโรงงานซึ่งประกอบกิจการโรงงานภายหลังจากประกาศนี้มีผลใช้บังคับ ให้แจ้งภายในกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่เริ่มประกอบกิจการโรงงาน

ต้องรายงานข้อมูลตามวรรคหนึ่งครั้งต่อไปทุกปีภายในวันที่ 30 ธันวาคม และการแจ้งให้สามารถส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับได้ โดยให้ถือว่าวันที่พนักงานไปรษณีย์ได้ส่งเป็นวันที่แจ้ง

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

¹ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ฉบับประกาศทั่วไป) พุทธศักราช 2542 เล่ม 116 ตอนที่ 57 ง (2 กรกฎาคม 2542) หน้า 4-5.

กฎกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2538)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 6 และมาตรา 8 (7) แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ผู้ประกอบการกิจการโรงงานจำพวกที่ 2 หรือจำพวกที่ 3 ตามมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 ตามประเภทหรือชนิดของโรงงานที่ระบุในบัญชีท้ายกฎกระทรวงนี้ แจ้งข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับการประกอบกิจการโรงงานตามแบบ ร.ง. 5 ท้ายกฎกระทรวงนี้ ต่อสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ทุกปี ตามระยะเวลาดังต่อไปนี้

(1) ไตรมาสที่ 1 ระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนมีนาคม ให้แจ้งภายในวันที่ 15 ของเดือนเมษายน

(2) ไตรมาสที่ 2 ระหว่างเดือนเมษายนถึงเดือนมิถุนายน ให้แจ้งภายในวันที่ 15 ของเดือนกรกฎาคม

(3) ไตรมาสที่ 3 ระหว่างเดือนกรกฎาคมถึงเดือนกันยายน ให้แจ้งภายในวันที่ 15 ของเดือนตุลาคม

(4) ไตรมาสที่ 4 ระหว่างเดือนตุลาคมถึงเดือนธันวาคม ให้แจ้งภายในวันที่ 15 ของเดือนมกราคมของปีถัดไป

ข้อ 2 การแจ้งข้อมูลตามข้อ 1 ให้กระทำโดยยื่นแบบ ร.ง. 5 ณ สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม หรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ

การส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าวันที่ไปรษณีย์รับลงทะเบียนเป็นวันแจ้งข้อมูล

ข้อ 3 กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

(5) ต้องแสดงใบอนุญาตไว้ ณ ที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย

พ.ร.บ.โรงงาน พ.ศ. 2535 มาตรา 23 บัญญัติว่า

“ผู้รับใบอนุญาตต้องแสดงใบอนุญาตไว้ ณ ที่เปิดเผยและเห็นได้ง่ายในโรงงานของตน”

(6) ต้องขอต่ออายุใบอนุญาตก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ

พ.ร.บ.โรงงาน พ.ศ. 2535 มาตรา 14 มาตรา 15 และมาตรา 16 บัญญัติไว้ดังนี้

“มาตรา 14 ใบอนุญาตให้ใช้ได้จนถึงวันสิ้นปีปฏิทินแห่งปีที่ห้ามนับแต่ปีที่เริ่มประกอบกิจการ เว้นแต่มีการย้ายโรงงานตามมาตรา 27 หรือมีการเลิกประกอบกิจการโรงงาน ให้ถือว่าใบอนุญาตสิ้นอายุในวันที่ยื่นคำขอต่ออายุใหม่ หรือวันที่เลิกประกอบกิจการโรงงาน

ถ้ามีเหตุอันสมควรเพื่อยุติการประกอบกิจการในอนาคตอันใกล้ ผู้อนุญาตโดยขออนุมัติรัฐมนตรีจะออกใบอนุญาตให้มีอายุสั้นกว่าที่กำหนดในวรรคหนึ่งก็ได้ ใบอนุญาตที่ออกในกรณีนี้จะขอต่ออายุอีกไม่ได้

มาตรา 15 การขอต่ออายุใบอนุญาต ให้ผู้รับใบอนุญาตยื่นคำขอก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอดังกล่าวแล้วให้ถือว่าผู้ยื่นคำขออยู่ในฐานะผู้รับใบอนุญาตจนกว่าจะมีคำสั่งถึงที่สุดไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต

ถ้าผลการตรวจสอบปรากฏว่าโรงงานและเครื่องจักรมีลักษณะถูกต้องตามมาตรา 8 ประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามกฎหมายกระทรวงดังกล่าว และประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามมาตรา 32 และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต ให้ผู้อนุญาตต่ออายุใบอนุญาตให้ หากมีกรณีที่ไม่ถูกต้องให้พนักงานเจ้าหน้าที่สั่งให้แก้ไขให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด เมื่อแก้ไขแล้วให้ต่ออายุใบอนุญาตได้ ถ้าหากไม่แก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้มีคำสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาต

การยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตและการให้ต่ออายุใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ผู้ที่ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตไม่ทันกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ถ้าประสงค์จะประกอบกิจการโรงงานต่อไป และได้มายื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตภายในกำหนดหกสิบวันนับแต่วันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุแล้ว ให้ถือว่าได้ยื่นคำขอต่ออายุภายในระยะเวลาที่กำหนด และการประกอบกิจการโรงงานในระหว่างนั้นให้ถือเสมือนว่าเป็นการดำเนินการของผู้รับใบอนุญาต แต่เมื่อได้รับอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต ผู้นั้นจะต้องเสียค่าปรับเพิ่มอีกร้อยละยี่สิบของค่าธรรมเนียมต่ออายุใบอนุญาต หากพ้นกำหนดหกสิบวันต้องดำเนินการเสมือนขอใบอนุญาตใหม่

มาตรา 16 คำสั่งไม่ออกใบอนุญาตหรือไม่ต่ออายุใบอนุญาต ผู้ขออนุญาตหรือผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้ทราบคำสั่ง คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด”

กฎกระทรวงที่กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตและการให้ต่ออายุใบอนุญาต คือ กฎกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2535)¹ และมีกฎกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535)² กำหนดค่าธรรมเนียมสำหรับการต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานขนาดต่าง ๆ ซึ่งมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

กฎกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2535)

ข้อ 1 .....

ข้อ 2 ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาต ให้นำใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานมาแสดงพร้อมยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตตามแบบ ร.ง. 3/1 ท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ 3 .....

ข้อ 4 .....

ข้อ 5 การยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต ให้ผู้ยื่นคำขอชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตพร้อมกับการยื่นคำขอ แต่ถ้าได้ยื่นคำขอภายในกำหนดเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุแล้ว จะต้องชำระค่าปรับเพิ่มอีกร้อยละยี่สิบของค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตด้วย

ข้อ 6 การอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน การอนุญาตให้ขยายโรงงาน การต่ออายุใบอนุญาต และการอนุญาตโอนการประกอบกิจการโรงงาน ให้ใช้แบบ ร.ง. 4 ท้ายกฎกระทรวงนี้

---

¹ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ฉบับกฤษฎีกา) พุทธศักราช 2535 เล่ม 109 ตอนที่ 108 (16 ตุลาคม 2535) หน้า 16-18.

² ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ฉบับกฤษฎีกา) พุทธศักราช 2535 เล่ม 109 ตอนที่ 108 (16 ตุลาคม 2535) หน้า 21-24.

กฎกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ให้กำหนดค่าธรรมเนียมดังต่อไปนี้

(1) ค่าขอ	ฉบับละ 10 บาท
(2) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน หรือ ใบอนุญาตขยายโรงงานในส่วนที่ขยายที่ไม่ ใช้เครื่องจักร	ฉบับละ 500 บาท
(3) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน หรือ ใบอนุญาตขยายโรงงานในส่วนที่ขยายที่ใช้ เครื่องจักรไม่ถึงห้าแรงม้า	ฉบับละ 500 บาท
(4) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน หรือ ใบอนุญาตขยายโรงงานในส่วนที่ขยายที่ใช้ เครื่องจักรตั้งแต่ห้าแรงม้า หรือกำลัง เทียบเท่าตั้งแต่ห้าแรงม้าแต่ไม่ถึงยี่สิบแรงม้า	ฉบับละ 1,000 บาท
(5) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน หรือ ใบอนุญาตขยายโรงงานในส่วนที่ขยายที่ใช้ เครื่องจักรตั้งแต่ยี่สิบแรงม้า หรือกำลัง เทียบเท่าตั้งแต่ยี่สิบแรงม้าแต่ไม่ถึงห้าสิบแรงม้า	ฉบับละ 1,500 บาท
(6) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน หรือ ใบอนุญาตขยายโรงงานในส่วนที่ขยายที่ใช้ เครื่องจักรตั้งแต่ห้าสิบแรงม้าหรือกำลัง เทียบเท่าตั้งแต่ห้าสิบแรงม้าแต่ไม่ถึง หนึ่งร้อยแรงม้า	ฉบับละ 3,000 บาท
(7) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน หรือ ใบอนุญาตขยายโรงงานในส่วนที่ขยายที่ใช้ เครื่องจักรตั้งแต่หนึ่งร้อยแรงม้าหรือกำลัง เทียบเท่าตั้งแต่หนึ่งร้อยแรงม้าแต่ไม่ถึง สองร้อยแรงม้า	ฉบับละ 5,000 บาท

- (8) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน หรือ
ใบอนุญาตขยายโรงงานในส่วนที่ขยายที่ใช้
เครื่องจักรตั้งแต่สองร้อยแรงม้าหรือกำลัง
เทียบเท่าตั้งแต่สองร้อยแรงม้าแต่ไม่ถึง
สามร้อยแรงม้า
ฉบับละ 7,000 บาท
- (9) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน หรือ
ใบอนุญาตขยายโรงงานในส่วนที่ขยายที่ใช้
เครื่องจักรตั้งแต่สามร้อยแรงม้าหรือกำลัง
เทียบเท่าตั้งแต่สามร้อยแรงม้าแต่ไม่ถึง
สี่ร้อยแรงม้า
ฉบับละ 9,000 บาท
- (10) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน หรือ
ใบอนุญาตขยายโรงงานในส่วนที่ขยายที่ใช้
เครื่องจักรตั้งแต่สี่ร้อยแรงม้าหรือกำลัง
เทียบเท่าตั้งแต่สี่ร้อยแรงม้าแต่ไม่ถึง
ห้าร้อยแรงม้า
ฉบับละ 12,000 บาท
- (11) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน หรือ
ใบอนุญาตขยายโรงงานในส่วนที่ขยายที่ใช้
เครื่องจักรตั้งแต่ห้าร้อยแรงม้าหรือกำลัง
เทียบเท่าตั้งแต่ห้าร้อยแรงม้าแต่ไม่ถึง
หกร้อยแรงม้า
ฉบับละ 15,000 บาท
- (12) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน หรือ
ใบอนุญาตขยายโรงงานในส่วนที่ขยายที่ใช้
เครื่องจักรตั้งแต่หกร้อยแรงม้าหรือกำลัง
เทียบเท่าตั้งแต่หกร้อยแรงม้าแต่ไม่ถึง
เจ็ดร้อยแรงม้า
ฉบับละ 18,000 บาท
- (13) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน หรือ
ใบอนุญาตขยายโรงงานในส่วนที่ขยายที่ใช้
เครื่องจักรตั้งแต่เจ็ดร้อยแรงม้าหรือกำลัง
เทียบเท่าตั้งแต่เจ็ดร้อยแรงม้าแต่ไม่ถึง
แปดร้อยแรงม้า
ฉบับละ 22,000 บาท

- (14) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน หรือ
ใบอนุญาตขยายโรงงานในส่วนที่ย้ายที่ใช้
เครื่องจักรตั้งแต่แปดร้อยแรงม้าหรือกำลัง
เทียบเท่าตั้งแต่แปดร้อยแรงม้าแต่ไม่ถึง
เก้าร้อยแรงม้า
ฉบับละ 26,000 บาท
- (15) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน หรือ
ใบอนุญาตขยายโรงงานในส่วนที่ย้ายที่ใช้
เครื่องจักรตั้งแต่เก้าร้อยแรงม้าหรือกำลัง
เทียบเท่าตั้งแต่เก้าร้อยแรงม้าแต่ไม่ถึง
หนึ่งพันแรงม้า
ฉบับละ 30,000 บาท
- (16) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน หรือ
ใบอนุญาตขยายโรงงานในส่วนที่ย้ายที่ใช้
เครื่องจักรตั้งแต่หนึ่งพันแรงม้าหรือกำลัง
เทียบเท่าตั้งแต่หนึ่งพันแรงม้าแต่ไม่ถึง
สองพันแรงม้า
ฉบับละ 35,000 บาท
- (17) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน หรือ
ใบอนุญาตขยายโรงงานในส่วนที่ย้ายที่ใช้
เครื่องจักรตั้งแต่สองพันแรงม้าหรือกำลัง
เทียบเท่าตั้งแต่สองพันแรงม้าแต่ไม่ถึง
สามพันแรงม้า
ฉบับละ 40,000 บาท
- (18) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน หรือ
ใบอนุญาตขยายโรงงานในส่วนที่ย้ายที่ใช้
เครื่องจักรตั้งแต่สามพันแรงม้าหรือกำลัง
เทียบเท่าตั้งแต่สามพันแรงม้าแต่ไม่ถึง
สี่พันแรงม้า
ฉบับละ 45,000 บาท
- (19) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน หรือ
ใบอนุญาตขยายโรงงานในส่วนที่ย้ายที่ใช้
เครื่องจักรตั้งแต่สี่พันแรงม้าหรือกำลัง
เทียบเท่าตั้งแต่สี่พันแรงม้าแต่ไม่ถึงห้าพัน
แรงม้า
ฉบับละ 50,000 บาท

- (20) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน หรือ
ใบอนุญาตขยายโรงงานในส่วนที่ขยายที่ใช้
เครื่องจักรตั้งแต่ห้าพันแรงม้าหรือกำลัง
เทียบเท่าตั้งแต่ห้าพันแรงม้าแต่ไม่ถึงหกพัน
แรงม้า ๕๕,๐๐๐ บาท
- (21) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน หรือ
ใบอนุญาตขยายโรงงานในส่วนที่ขยายที่ใช้
เครื่องจักรตั้งแต่หกพันแรงม้าหรือกำลัง
เทียบเท่าตั้งแต่หกพันแรงม้าขึ้นไป ๖๐,๐๐๐ บาท
- (22) ใบแทนใบอนุญาต ๑๐๐ บาท
- (23) การต่ออายุใบอนุญาตให้ใช้อัตราตามที่
กำหนดใน (๒) ถึง (๒๑) ข้างต้น

(7) ต้องชำระค่าธรรมเนียมรายปี

พ.ร.บ.โรงงาน พ.ศ. 2535 มาตรา 43 บัญญัติว่า

“ผู้ประกอบการกิจการโรงงานจำพวกที่ 2 และโรงงานจำพวกที่ 3 ต้องชำระค่าธรรมเนียมรายปีตามหลักเกณฑ์ วิธีการและอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงตลอดเวลาที่ยังประกอบกิจการ ถ้ามิได้เสียค่าธรรมเนียมภายในเวลาที่กำหนดให้เสียเงินเพิ่มอีกร้อยละห้าต่อเดือน และถ้ายังไม่ยินยอมเสียค่าธรรมเนียมโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นหยุดการประกอบกิจการไว้จนกว่าจะได้เสียค่าธรรมเนียมและเงินเพิ่มครบจำนวน และให้นำมาตรา 39 มาตรา 40 และมาตรา 41 มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

หลักเกณฑ์และวิธีการชำระค่าธรรมเนียมรายปี และอัตราค่าธรรมเนียมรายปี ที่ผู้ประกอบการกิจการโรงงานจำพวกที่ 2 และผู้ประกอบการกิจการโรงงานจำพวกที่ 3 ต้องชำระ กำหนดไว้ในกฎกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2535)¹ แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2540)² และกำหนดยกเว้นไว้ในกฎกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2539)³ และกฎกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2540)⁴

มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

กฎกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2535)

แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2540)

ข้อ 1 ผู้ประกอบการกิจการโรงงานจำพวกที่ 2 หรือจำพวกที่ 3 ต้องชำระค่าธรรมเนียมรายปีตั้งแต่วันเริ่มประกอบกิจการโรงงานตามที่ได้แจ้งไว้หรือที่ถือว่าได้แจ้งไว้ตามกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา 11 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 และต้องชำระค่าธรรมเนียมรายปีต่อไปทุกปีเมื่อถึงวันครบกำหนดวันเริ่มประกอบกิจการโรงงานดังกล่าวในปีถัดไป

การชำระค่าธรรมเนียมรายปีตามวรรคหนึ่งสำหรับผู้ประกอบการกิจการโรงงานในเขตประกอบการอุตสาหกรรมตามมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 หลังวันที่กฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 ใช้บังคับ ให้ถือตามวันเริ่มประกอบกิจการตามที่เป็นจริง

¹ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ฉบับกฤษฎีกา) พุทธศักราช 2535 เล่ม 109 ตอนที่ 108 (16 ตุลาคม 2535) หน้า 25-28.

² ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ฉบับกฤษฎีกา) พุทธศักราช 2540 เล่ม 114 ตอนที่ 21 ก (19 มิถุนายน 2540) หน้า 22-23.

³ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ฉบับกฤษฎีกา) พุทธศักราช 2539 เล่ม 113 ตอนที่ 33 ก (22 สิงหาคม 2539) หน้า 30-31.

⁴ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ฉบับกฤษฎีกา) พุทธศักราช 2540 เล่ม 114 ตอนที่ 22 ก (20 มิถุนายน 2540) หน้า 22.

การชำระค่าธรรมเนียมรายปีตามวรรคหนึ่งสำหรับผู้ประกอบกิจการโรงงานที่ประกอบกิจการโดยไม่ได้แจ้งวันเริ่มประกอบกิจการ ให้ถือตามวันเริ่มประกอบกิจการตามที่พิสูจน์ได้เป็นเกณฑ์

ให้โรงงานที่ตั้งอยู่ในเขตนิคมอุตสาหกรรมซึ่งจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ได้รับยกเว้นไม่ต้องชำระค่าธรรมเนียมรายปี

ข้อ 2 ในการชำระค่าธรรมเนียมรายปี ให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานนำใบรับแจ้งการประกอบกิจการโรงงาน หรือใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน แล้วแต่กรณีไปแสดงด้วย ยกเว้นโรงงานที่ตั้งอยู่ในเขตประกอบการอุตสาหกรรมตามมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535

ข้อ 3 ให้โรงงานในเขตกรุงเทพมหานครชำระค่าธรรมเนียมรายปีต่อกรมโรงงานอุตสาหกรรม ส่วนโรงงานในจังหวัดอื่นๆ ให้ชำระค่าธรรมเนียมรายปีต่อสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดท้องที่ที่โรงงานตั้งอยู่

ข้อ 4 ให้กำหนดค่าธรรมเนียมรายปีดังต่อไปนี้

(1) ค่าธรรมเนียมประกอบกิจการโรงงานที่ไม่ใช้เครื่องจักร	ปีละ 150 บาท
(2) ค่าธรรมเนียมประกอบกิจการโรงงานที่ใช้เครื่องจักรไม่พลังม้าแรงม้า	ปีละ 150 บาท
(3) ค่าธรรมเนียมประกอบกิจการโรงงานที่ใช้เครื่องจักรตั้งแต่ห้าแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่ห้าแรงม้าแต่ไม่ถึงยี่สิบแรงม้า	ปีละ 300 บาท
(4) ค่าธรรมเนียมประกอบกิจการโรงงานที่ใช้เครื่องจักรตั้งแต่ยี่สิบแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่ยี่สิบแรงม้าแต่ไม่ถึงห้าสิบแรงม้า	ปีละ 450 บาท
(5) ค่าธรรมเนียมประกอบกิจการโรงงานที่ใช้เครื่องจักรตั้งแต่ห้าสิบแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่ห้าสิบแรงม้าแต่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแรงม้า	ปีละ 900 บาท
(6) ค่าธรรมเนียมประกอบกิจการโรงงานที่ใช้เครื่องจักรตั้งแต่หนึ่งร้อยแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่หนึ่งร้อยแรงม้าแต่ไม่ถึงสองร้อยแรงม้า	ปีละ 1,500 บาท

- (7) ค่าธรรมเนียมประกอบกิจการโรงงานที่ใช้
เครื่องจักรตั้งแต่สองร้อยแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่า
ตั้งแต่สองร้อยแรงม้าแต่ไม่ถึงสามร้อยแรงม้า ปีละ 2,000 บาท
- (8) ค่าธรรมเนียมประกอบกิจการโรงงานที่ใช้
เครื่องจักรตั้งแต่สามร้อยแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่า
ตั้งแต่สามร้อยแรงม้าแต่ไม่ถึงสี่ร้อยแรงม้า ปีละ 2,700 บาท
- (9) ค่าธรรมเนียมประกอบกิจการโรงงานที่ใช้
เครื่องจักรตั้งแต่สี่ร้อยแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่า
ตั้งแต่สี่ร้อยแรงม้าแต่ไม่ถึงห้าร้อยแรงม้า ปีละ 3,600 บาท
- (10) ค่าธรรมเนียมประกอบกิจการโรงงานที่ใช้
เครื่องจักรตั้งแต่ห้าร้อยแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่า
ตั้งแต่ห้าร้อยแรงม้าแต่ไม่ถึงหกร้อยแรงม้า ปีละ 4,500 บาท
- (11) ค่าธรรมเนียมประกอบกิจการโรงงานที่ใช้
เครื่องจักรตั้งแต่หกร้อยแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่า
ตั้งแต่หกร้อยแรงม้าแต่ไม่ถึงเจ็ดร้อยแรงม้า ปีละ 5,400 บาท
- (12) ค่าธรรมเนียมประกอบกิจการโรงงานที่ใช้
เครื่องจักรตั้งแต่เจ็ดร้อยแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่า
ตั้งแต่เจ็ดร้อยแรงม้าแต่ไม่ถึงแปดร้อยแรงม้า ปีละ 6,600 บาท
- (13) ค่าธรรมเนียมประกอบกิจการโรงงานที่ใช้
เครื่องจักรตั้งแต่แปดร้อยแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่า
ตั้งแต่แปดร้อยแรงม้าแต่ไม่ถึงเก้าร้อยแรงม้า ปีละ 7,800 บาท
- (14) ค่าธรรมเนียมประกอบกิจการโรงงานที่ใช้
เครื่องจักรตั้งแต่เก้าร้อยแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่า
ตั้งแต่เก้าร้อยแรงม้าแต่ไม่ถึงหนึ่งพันแรงม้า ปีละ 9,000 บาท
- (15) ค่าธรรมเนียมประกอบกิจการโรงงานที่ใช้
เครื่องจักรตั้งแต่หนึ่งพันแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่า
ตั้งแต่หนึ่งพันแรงม้าแต่ไม่ถึงสองพันแรงม้า ปีละ 10,500 บาท
- (16) ค่าธรรมเนียมประกอบกิจการโรงงานที่ใช้
เครื่องจักรตั้งแต่สองพันแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่า
ตั้งแต่สองพันแรงม้าแต่ไม่ถึงสามพันแรงม้า ปีละ 12,000 บาท

- (17) ค่าธรรมเนียมประกอบกิจการโรงงานที่ใช้
เครื่องจักรตั้งแต่สามพันแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่า
ตั้งแต่สามพันแรงม้าแต่ไม่ถึงสี่พันแรงม้า ปีละ 13,500 บาท
- (18) ค่าธรรมเนียมประกอบกิจการโรงงานที่ใช้
เครื่องจักรตั้งแต่สี่พันแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่า
ตั้งแต่สี่พันแรงม้าแต่ไม่ถึงห้าพันแรงม้า ปีละ 15,000 บาท
- (19) ค่าธรรมเนียมประกอบกิจการโรงงานที่ใช้
เครื่องจักรตั้งแต่ห้าพันแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่า
ตั้งแต่ห้าพันแรงม้าแต่ไม่ถึงหกพันแรงม้า ปีละ 16,500 บาท
- (20) ค่าธรรมเนียมประกอบกิจการโรงงานที่ใช้
เครื่องจักรตั้งแต่หกพันแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่า
ตั้งแต่หกพันแรงม้าขึ้นไป ปีละ 18,000 บาท

ข้อ 5 อัตราค่าธรรมเนียมรายปี ให้ถือตามสภาพของโรงงานที่เป็นอยู่ในวันที่ต้องชำระ
เป็นเกณฑ์สำหรับการต้องเสียค่าธรรมเนียม ไม่ว่าในระหว่างปีนั้นต่อมาขนาดของเครื่องจักรหรือ
จำนวนคนงานจะเพิ่มขึ้นหรือลดลงก็ตาม

กฎกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2539)

ให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 ให้แก่ผู้ประกอบการโรงงานหลวงอาหารสำเร็จรูป ภายใต้โครงการหลวงและโครงการตามพระราชดำริ

กฎกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2540)

ให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมรายปีสำหรับปี พ.ศ. 2541 ถึงปี พ.ศ. 2545 แก่ผู้ประกอบการโรงงานซึ่งได้รับความเดือดร้อนอันเนื่องมาจากโรงงานที่ตั้งอยู่ในท้องที่จังหวัดนครพนม จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพิจิตร จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดแพร่ จังหวัดลพบุรี จังหวัดสุโขทัย จังหวัดอ่างทอง และจังหวัดอุดรดิตถ์ ได้รับความเสียหายจากอุทกภัยที่เกิดขึ้นระหว่างเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2538 ถึงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2538 ทั้งนี้ ไม่เกินจำนวนค่าเสียหายที่ผู้ประกอบการโรงงานแต่ละรายได้แจ้งไว้ต่อทางราชการตามประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง การช่วยเหลือผู้ประกอบการโรงงานกรณี โรงงานประสบอุทกภัย ลงวันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2539

---

(8) ในกรณีเลิกประกอบกิจการโรงงาน ต้องแจ้งเป็นหนังสือต่อผู้อนุญาตภายใน 15 วัน

พ.ร.บ.โรงงาน พ.ศ. 2535 มาตรา 28 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า

“ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดเลิกประกอบกิจการโรงงาน ให้แจ้งเป็นหนังสือต่อผู้อนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันเลิกประกอบกิจการโรงงาน”

(9) ในกรณีโอนการประกอบกิจการโรงงาน ให้เช่า ให้เช่าซื้อหรือขายโรงงาน ผู้รับใบอนุญาตต้องแจ้งเป็นหนังสือต่อผู้อนุญาตภายใน 15 วัน ผู้รับโอนการประกอบกิจการโรงงาน ผู้เช่า ผู้เช่าซื้อ หรือผู้ซื้อโรงงานต้องขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานภายใน 7 วัน

พ.ร.บ.โรงงาน พ.ศ. 2535 มาตรา 21 บัญญัติว่า

“ในกรณีผู้รับใบอนุญาตโอนการประกอบกิจการโรงงาน ให้เช่าหรือให้เช่าซื้อโรงงานหรือขายโรงงาน ให้ถือว่าผู้นั้นได้เลิกประกอบกิจการโรงงานตั้งแต่วันที่โอนการประกอบกิจการโรงงาน ให้เช่าหรือให้เช่าซื้อโรงงานหรือขายโรงงาน

ให้ผู้รับโอนการประกอบกิจการโรงงาน ผู้เช่าหรือผู้เช่าซื้อโรงงาน หรือผู้ซื้อโรงงานนั้นขอรับใบอนุญาตภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ถือว่ามี การเลิกประกอบกิจการโรงงานตามวรรคหนึ่ง โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมในอนุญาต เมื่อได้ยื่นคำขอดังกล่าวแล้วให้ประกอบกิจการโรงงานต่อไปได้ในระหว่างที่ขอรับใบอนุญาต โดยให้ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้รับใบอนุญาต

หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขในการขอรับโอนใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

กฎกระทรวงอุตสาหกรรมที่กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการขอรับโอนใบอนุญาตและการออกใบอนุญาต คือ กฎกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2535) ซึ่งกำหนดไว้ ดังนี้

ข้อ 1 ผู้ใดประสงค์จะขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานหรือใบอนุญาตขายโรงงาน ให้ยื่นคำขอตามแบบ ร.ง. 3 ท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ 2 ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาต ให้นำใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานมาแสดงพร้อมยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตตามแบบ ร.ง. 3/1 ท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ 3 ผู้ใดประสงค์จะรับโอนการประกอบกิจการโรงงาน ให้ยื่นคำขอรับโอนใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานตามแบบ ร.ง. 3/2 ท้ายกฎกระทรวงนี้¹

¹ แบบเอกสาร ร.ง.ต่าง ๆ ได้นำมาพิมพ์ไว้ในภาคผนวกของหนังสือคำบรรยายนี้

ข้อ 4 การยื่นคำขอตามข้อ 1 ข้อ 2 หรือข้อ 3 ให้โรงงานในเขตกรุงเทพมหานครทำคำขอเป็นสองฉบับยื่นต่อกรมโรงงานอุตสาหกรรม ส่วนโรงงานในจังหวัดอื่นให้ทำคำขอเป็นสามฉบับยื่นต่อสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดท้องที่ที่เป็นที่ตั้งของโรงงาน

ข้อ 5 การยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต ให้ผู้ยื่นคำขอชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตพร้อมกับการยื่นคำขอ แต่ถ้าได้ยื่นคำขอภายในกำหนดเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุแล้ว จะต้องชำระค่าปรับเพิ่มอีกร้อยละยี่สิบของค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตด้วย

ข้อ 6 การอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน การอนุญาตให้ขยายโรงงาน การต่ออายุใบอนุญาต และการอนุญาตโอนการประกอบกิจการโรงงาน ให้ใช้แบบ ร.ง. 4 ท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ 7 การอนุญาตประกอบกิจการโรงงานและการอนุญาตให้ขยายโรงงาน มีขั้นตอนและระยะเวลาดำเนินการดังนี้

(1) เมื่อรับคำขอแล้ว ต้องตรวจสอบทำเลสถานที่ตั้งโรงงาน อาคารโรงงาน เครื่องจักร ความถูกต้องของเอกสาร และจัดทำรายงานการตรวจสอบภายในสามสิบวัน

(2) การพิจารณาอนุญาตต้องให้แล้วเสร็จภายในห้าสิบวัน

(3) การแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายในสิบวัน

การนับระยะเวลาดังกล่าวไม่รวมระยะเวลาที่เจ้าหน้าที่คืนคำขอ สั่งการให้ผู้ยื่นคำขอไปดำเนินการให้ถูกต้องสมบูรณ์ และระยะเวลาดังกล่าวต้องได้รับความเห็นชอบอนุญาต หรืออนุมัติจากหน่วยงานอื่นๆ ตามที่กฎหมายกำหนดไว้

ข้อ 8 ในกรณีที่มิหนังสือสั่งการให้ยกเลิก เปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มเงื่อนไขในใบอนุญาตให้ผู้รับใบอนุญาตมาให้เจ้าหน้าที่บันทึกการยกเลิก เปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มเงื่อนไขดังกล่าวภายในระยะเวลาที่เจ้าหน้าที่กำหนด

ข้อ 9 ในการอนุญาตการให้โอนการประกอบกิจการโรงงาน ต้องจัดให้ผู้ขอรับโอนใบอนุญาตมีหนังสือขอมอบอย่างน้อยในเรื่องสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบที่ผู้โอนมีอยู่ต่อทางราชการ และที่มีอยู่ตามกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมด้วย

(10) การขยายโรงงานจะกระทำต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาต

พ.ร.บ.โรงงาน พ.ศ. 2535 มาตรา 18 บัญญัติว่า

“ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตขยายโรงงาน เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาต

การขยายโรงงานและการให้ขยายโรงงานตลอดจนการอุทธรณ์คำสั่งไม่ให้ขยายโรงงาน ให้นำมาตรา 12 มาตรา 13 และมาตรา 16 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การขยายโรงงานได้แก่

(1) การเพิ่มจำนวน เปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลงเครื่องจักรทำให้มีกำลังรวมเพิ่มขึ้นตั้งแต่ร้อยละห้าสิบขึ้นไปในกรณีเครื่องจักรเดิมมีกำลังรวมไม่เกินหนึ่งร้อยแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่าไม่เกินหนึ่งร้อยแรงม้า หรือเพิ่มขึ้นตั้งแต่ห้าสิบแรงม้าขึ้นไปในกรณีเครื่องจักรเดิมมีกำลังรวมเกินกว่าหนึ่งร้อยแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่าเกินกว่าหนึ่งร้อยแรงม้า

(2) การเพิ่มหรือแก้ไขส่วนใดส่วนหนึ่งของอาคารโรงงานทำให้ฐานรากเดิมของอาคารโรงงานฐานใดฐานหนึ่งต้องรับน้ำหนักเพิ่มขึ้นตั้งแต่ห้าร้อยกิโลกรัมขึ้นไป

ใบอนุญาตในส่วนที่ขยายให้มีอายุเท่ากับใบอนุญาตตามมาตรา 14”

พ.ร.บ.โรงงาน พ.ศ. 2535 มาตรา 18 กำหนดความหมายของ “การขยายโรงงาน” ไว้ว่าได้แก่

(1) การเพิ่มจำนวน เปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลงเครื่องจักร ซึ่ง

(1.1) ทำให้มีกำลังรวมเพิ่มขึ้นตั้งแต่ร้อยละห้าสิบขึ้นไป ในกรณีเครื่องจักรเดิมมีกำลังรวมไม่เกินหนึ่งร้อยแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่าไม่เกินหนึ่งร้อยแรงม้า หรือ

(1.2) ทำให้มีกำลังรวมเพิ่มขึ้นตั้งแต่ห้าสิบแรงม้าขึ้นไป ในกรณีเครื่องจักรเดิมมีกำลังรวมเกินกว่าหนึ่งร้อยแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่าเกินกว่าหนึ่งร้อยแรงม้า

(2) การเพิ่มหรือแก้ไขส่วนใดส่วนหนึ่งของอาคารโรงงาน ซึ่งทำให้ฐานรากเดิมของอาคารโรงงานฐานใดฐานหนึ่งต้องรับน้ำหนักเพิ่มขึ้นตั้งแต่ห้าร้อยกิโลกรัมขึ้นไป

และได้บัญญัติหลักเกณฑ์ในเรื่องนี้ไว้ว่า

(1) ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตขยายโรงงาน เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาต

(2) การขยายโรงงาน การให้ขยายโรงงานและการอุทธรณ์คำสั่งไม่ให้ขยายโรงงาน ให้นำบทบัญญัติตามมาตราต่อไปนี้มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 12 - การขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน

มาตรา 13 - การแจ้งการเริ่มประกอบกิจการโรงงาน และการแจ้งการทดลองเดินเครื่องจักร

มาตรา 16 - การอุทธรณ์คำสั่งไม่ออกใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน

(3) ใบอนุญาตในส่วนที่ขยาย ให้มีอายุเท่ากับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานที่ออกให้ไว้แล้ว ทั้งนี้ เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 14

(11) ในกรณีปรับปรุงเครื่องจักรหรืออาคารโรงงาน แต่ไม่ถึงขั้นขยายโรงงาน ต้องแจ้งเป็นหนังสือต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใน 7 วัน

พ.ร.บ.โรงงาน พ.ศ. 2535 มาตรา 19 บัญญัติว่า

“เมื่อผู้รับใบอนุญาตเพิ่มจำนวน เปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลงเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิต เครื่องจักรที่ใช้เป็นเครื่องต้นกำลัง หรือพลังงานของเครื่องจักรเป็นอย่างอื่นแต่ไม่ถึงขั้นขยายโรงงาน หรือเพิ่มเนื้อที่อาคารโรงงานออกไป หรือก่อสร้างอาคารโรงงานเพิ่มขึ้นใหม่เพื่อประโยชน์แก่กิจการของโรงงานนั้นโดยตรง ทำให้เนื้อที่ของอาคารโรงงานเพิ่มขึ้นตั้งแต่ร้อยละห้าสิบขึ้นไปในกรณีเนื้อที่ของอาคารโรงงานมีไม่เกินสองร้อยตารางเมตร หรือเพิ่มขึ้นตั้งแต่หนึ่งร้อยตารางเมตรขึ้นไปในกรณีเนื้อที่ของโรงงานมีเกินกว่าสองร้อยตารางเมตร ให้แจ้งเป็นหนังสือต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่เพิ่มจำนวน เปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลงเครื่องจักร หรือเพิ่มเนื้อที่อาคารโรงงาน หรือก่อสร้างอาคารโรงงานนั้นเพิ่มขึ้น แล้วแต่กรณี และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเพิ่มจำนวน เปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลงเครื่องจักร หรือการเพิ่มเนื้อที่อาคารโรงงาน หรือการก่อสร้างอาคารโรงงานเพิ่มขึ้นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

การปรับปรุงเครื่องจักรหรืออาคารโรงงาน ถ้าไม่ถึงขั้นขยายโรงงานตามมาตรา 18 ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานสามารถกระทำได้โดยไม่ต้องได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาตแต่อย่างใด อย่างไรก็ตามถ้าการปรับปรุงเครื่องจักรหรืออาคารโรงงานนั้นมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(1) เพิ่มจำนวน เปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลงเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิต เครื่องจักรที่ใช้เป็นเครื่องต้นกำลังหรือพลังงานของเครื่องจักรเป็นอย่างอื่น แต่ไม่ถึงขั้นขยายโรงงาน หรือ

(2) เพิ่มเนื้อที่อาคารโรงงานออกไปหรือก่อสร้างอาคารโรงงานเพิ่มขึ้นใหม่เพื่อประโยชน์แก่กิจการของโรงงานนั้นโดยตรง ซึ่ง

(2.1) ทำให้เนื้อที่ของอาคารโรงงานเพิ่มขึ้นตั้งแต่ร้อยละห้าสิบขึ้นไป ในกรณีเนื้อที่ของโรงงานมีไม่เกินสองร้อยตารางเมตร หรือ

(2.2) ทำให้เนื้อที่ของอาคารโรงงานเพิ่มขึ้นตั้งแต่หนึ่งร้อยตารางเมตรขึ้นไป ในกรณีเนื้อที่ของโรงงานมีเกินกว่าสองร้อยตารางเมตร

พ.ร.บ.โรงงาน พ.ศ. 2535 มาตรา 19 กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ว่าผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานต้อง

1. แจ้งเป็นหนังสือต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใน 7 วันนับแต่วันที่ดำเนินการดังกล่าว และ

2. ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเพิ่มจำนวน เปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลงเครื่องจักร หรือการเพิ่มเนื้อที่อาคารโรงงาน หรือการก่อสร้างอาคารโรงงานเพิ่มขึ้น ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (ในปัจจุบัน ยังไม่มีกฎกระทรวงกำหนดเรื่องนี้)

(12) ในกรณีผู้รับใบอนุญาตตายหรือถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ ทายาท หรือผู้จัดการมรดกหรือผู้อนุบาล แล้วแต่กรณี ต้องยื่นคำขอต่อผู้อนุญาตเพื่อรับโอนใบอนุญาตภายใน 90 วันหรือภายในระยะเวลาที่ผู้อนุญาตขยายให้

พ.ร.บ.โรงงาน พ.ศ. 2535 มาตรา 22 บัญญัติว่า

“ในกรณีผู้รับใบอนุญาตตาย ให้ทายาทหรือผู้จัดการมรดกยื่นคำขอต่อผู้อนุญาต เพื่อรับโอนใบอนุญาตภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้รับใบอนุญาตตาย หรือภายในระยะเวลาที่ผู้อนุญาตขยายเวลาให้ตามความจำเป็น ถ้ามิได้ยื่นคำขอภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าใบอนุญาตสิ้นอายุ หากจะประกอบกิจการโรงงานต่อไปให้ดำเนินการขอรับใบอนุญาตใหม่

ในระหว่างระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ถือเสมือนว่าทายาทหรือผู้จัดการมรดกซึ่งเข้าประกอบกิจการโรงงานเป็นผู้รับใบอนุญาต

ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ ให้นำความในสองวรรคก่อนมาใช้บังคับแก่ผู้อนุบาลโดยอนุโลม

หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขในการขอรับโอนใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

ในกรณีผู้รับใบอนุญาตตายหรือถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ พ.ร.บ.โรงงาน พ.ศ. 2535 มาตรา 22 กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ดังนี้

1. ทายาทหรือผู้จัดการมรดกหรือผู้อนุบาล แล้วแต่กรณี ต้องยื่นคำขอต่อผู้อนุญาต (คือปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมมอบหมายตามความเหมาะสม) เพื่อรับโอนใบอนุญาตภายใน 90 วันนับแต่วันที่ผู้รับใบอนุญาตตายหรือภายในระยะเวลาที่ผู้อนุญาตขยายเวลาให้ตามความจำเป็น

2. ถ้ามิได้ยื่นคำขอภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าใบอนุญาตสิ้นอายุ หากทายาทหรือผู้จัดการมรดกหรือผู้อนุบาล แล้วแต่กรณี จะประกอบกิจการโรงงานต่อไป ให้ดำเนินการขอรับใบอนุญาตใหม่

3. ในระหว่างระยะเวลาตามข้อ 1. ให้ถือเสมือนว่าทายาทหรือผู้จัดการมรดกซึ่งเข้าประกอบกิจการโรงงานเป็นผู้รับใบอนุญาต

4. หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขในการขอรับโอนใบอนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

กฎกระทรวงที่กำหนดเรื่องนี้ คือ กฎกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2535) ซึ่งกำหนดไว้ดังนี้

ข้อ 1 ผู้ใดประสงค์จะขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานหรือใบอนุญาตขยายโรงงาน ให้ยื่นคำขอตามแบบ ร.ง. 3 ท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ 2 ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาต ให้นำใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานมาแสดงพร้อมยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตตามแบบ ร.ง. 3/1 ท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ 3 ผู้ใดประสงค์จะรับโอนการประกอบกิจการโรงงาน ให้ยื่นคำขอรับโอนใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานตามแบบ ร.ง. 3/2 ท้ายกฎกระทรวงนี้¹

ข้อ 4 การยื่นคำขอตามข้อ 1 ข้อ 2 หรือข้อ 3 ให้โรงงานในเขตกรุงเทพมหานครทำคำขอเป็นสองฉบับยื่นต่อกรมโรงงานอุตสาหกรรม ส่วนโรงงานในจังหวัดอื่นให้ทำคำขอเป็นสามฉบับยื่นต่อสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดท้องที่ที่เป็นที่ตั้งของโรงงาน

ข้อ 5 การยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต ให้ผู้ยื่นคำขอชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตพร้อมกับการยื่นคำขอ แต่ถ้าได้ยื่นคำขอภายในกำหนดเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุแล้ว จะต้องชำระค่าปรับเพิ่มอีกร้อยละยี่สิบของค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตด้วย

ข้อ 6 การอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน การอนุญาตให้ขยายโรงงาน การต่ออายุใบอนุญาต และการอนุญาตโอนการประกอบกิจการโรงงาน ให้ใช้แบบ ร.ง. 4 ท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ 7 การอนุญาตประกอบกิจการโรงงานและการอนุญาตให้ขยายโรงงานมีขั้นตอนและระยะเวลาดำเนินการดังนี้

(1) เมื่อรับคำขอแล้ว ต้องตรวจสอบทำเลสถานที่ตั้งโรงงาน อาคารโรงงาน เครื่องจักร ความถูกต้องของเอกสาร และจัดทำรายงานการตรวจสอบภายในสามสิบวัน

(2) การพิจารณาอนุญาตต้องให้แล้วเสร็จภายในห้าสิบวัน

(3) การแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายในสิบวัน

การนับระยะเวลาดังกล่าวไม่รวมระยะเวลาที่เจ้าหน้าที่คืนคำขอ สั่งการให้ผู้ยื่นคำขอไปดำเนินการให้ถูกต้องสมบูรณ์ และระยะเวลาที่ต้องได้รับความเห็นชอบ อนุญาต หรืออนุมัติจากหน่วยงานอื่นๆ ตามที่กฎหมายกำหนดไว้

ข้อ 8 ในกรณีที่มิหนังสือสั่งการให้ยกเลิก เปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มเงื่อนไขในใบอนุญาต ให้ผู้รับใบอนุญาตนำใบอนุญาตมาให้เจ้าหน้าที่บันทึกการยกเลิก เปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มเงื่อนไข

¹ แบบเอกสาร ร.ง. ต่างๆ ได้นำมาพิมพ์ไว้ในภาคผนวกของหนังสือคำบรรยายนี้

ดังกล่าวภายในระยะเวลาที่เจ้าหน้าที่กำหนด

ข้อ 9 ในการอนุญาตการให้อิออนการประกอบกิจการโรงงาน ต้องจัดให้ผู้ขอรับโอนใบอนุญาตมีหนังสือยอมรับอย่างน้อยในเรื่องสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบที่ผู้โอนมีอยู่ต่อทางราชการ และที่มีอยู่ตามกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมด้วย

(13) ในกรณีที่เปลี่ยนชื่อโรงงานหรือชื่อผู้รับใบอนุญาต ผู้รับใบอนุญาตต้องแจ้งเป็นหนังสือต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใน 15 วัน

พ.ร.บ.โรงงาน พ.ศ. 2535 มาตรา 24 บัญญัติว่า

“เมื่อมีการเปลี่ยนชื่อโรงงานหรือชื่อผู้รับใบอนุญาต ให้ผู้รับใบอนุญาตแจ้งเป็นหนังสือให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยน”

(14) ในกรณีใบอนุญาตสูญหายหรือถูกทำลาย ผู้รับใบอนุญาตต้องยื่นคำขอรับใบแทน ภายใน 15 วัน

พ.ร.บ.โรงงาน พ.ศ. 2535 มาตรา 25 บัญญัติว่า

“ในกรณีใบอนุญาตสูญหายหรือถูกทำลาย ให้ผู้รับใบอนุญาตยื่นคำขอรับใบแทนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบถึงการสูญหายหรือถูกทำลาย”

ทั้งนี้ กฎกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535)¹ กำหนดค่าธรรมเนียมในเรื่องนี้ไว้ดังนี้

คำขอ

ฉบับละ 10 บาท

ใบแทนใบอนุญาต

ฉบับละ 100 บาท

(15) การย้ายเครื่องจักรบางส่วนไปยังสถานที่อื่นเพื่อประกอบกิจการโรงงานเป็นการชั่วคราว จะกระทำต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาตก่อน

พ.ร.บ.โรงงาน พ.ศ. 2535 มาตรา 26 บัญญัติว่า

“ผู้รับใบอนุญาตซึ่งประสงค์จะย้ายเครื่องจักรบางส่วนที่ติดตั้งในโรงงานไปยังสถานที่อื่นเพื่อประกอบกิจการโรงงานเป็นการชั่วคราว ให้ยื่นคำขออนุญาตต่อผู้อนุญาต พร้อมทั้งแผนผังและรายละเอียดอื่นแสดงเหตุผลประกอบการพิจารณาด้วย

ถ้าผู้อนุญาตเห็นสมควร ก็ให้ส่งอนุญาตให้ย้ายเครื่องจักรไปประกอบกิจการตามคำขอได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่ต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่มิคำสั่ง ในการนี้จะกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับวิธีการเพื่อความปลอดภัยให้ปฏิบัติด้วยก็ได้

ถ้าผู้รับใบอนุญาตมีความจำเป็นจะต้องประกอบกิจการนั้นเกินกว่าระยะเวลาที่ได้รับ

¹ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ฉบับกฤษฎีกา) พุทธศักราช 2535 เล่ม 109 ตอนที่ 108 (16 ตุลาคม 2535) หน้า 21-24.

อนุญาตตามวรรคสอง ก็ให้ขยายระยะเวลาต่อผู้อนุญาตก่อนระยะเวลานั้นสิ้นสุดลง ถ้าผู้อนุญาตเห็นสมควร ก็ให้ส่งอนุญาตขยายระยะเวลาต่อไปได้ไม่เกินหนึ่งปี”

(16) การย้ายโรงงานไปยังที่อื่น ต้องดำเนินการเหมือนการตั้งโรงงานใหม่

พ.ร.บ.โรงงาน พ.ศ. 2535 มาตรา 27 บัญญัติว่า

“ผู้รับใบอนุญาตซึ่งประสงค์จะย้ายโรงงานไปยังที่อื่น ให้ดำเนินการเหมือนการตั้งโรงงานใหม่”

การตั้งโรงงานจำพวกที่ 3 ใหม่ ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

1. ผู้ประสงค์จะประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ 3 ต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานก่อน เมื่อได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานแล้ว จึงจะดำเนินการตั้งโรงงานได้ (มาตรา 12 วรรคสองถึงวรรคห้า)
2. เมื่อจะเริ่มประกอบกิจการโรงงาน ต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 15 วัน (มาตรา 13 วรรคหนึ่ง)
3. ถ้าจะทดลองเดินเครื่องจักรก่อนการเริ่มประกอบกิจการโรงงาน ต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 15 วันด้วย (มาตรา 13 วรรคสองและวรรคสาม)
4. ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 8 ประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามกฎกระทรวงดังกล่าว และประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามมาตรา 32 (มาตรา 12 วรรคหนึ่ง)

(17) การดำเนินการในกรณีประสงค์จะเปลี่ยนแปลงโรงงานจำพวกที่ 3 เป็นโรงงานจำพวกที่ 1 หรือโรงงานจำพวกที่ 2

พ.ร.บ.โรงงาน พ.ศ. 2535 มาตรา 28 วรรคสอง บัญญัติว่า

“ถ้าผู้รับใบอนุญาตประสงค์จะเปลี่ยนแปลงโรงงานจำพวกที่ 3 เป็นโรงงานจำพวกที่ 1 หรือโรงงานจำพวกที่ 2 แล้วแต่กรณี ให้แจ้งการเลิกประกอบกิจการโรงงานตามวรรคหนึ่ง และเมื่อจะประกอบกิจการโรงงานต่อไปให้ดำเนินการตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ สำหรับการประกอบกิจการโรงงานจำพวกดังกล่าว”

(18) ในกรณีมีกฎกระทรวงหรือประกาศของรัฐมนตรีซึ่งมีผลให้โรงงานจำพวกที่ 1 หรือโรงงานจำพวกที่ 2 เปลี่ยนเป็นโรงงานจำพวกที่ 3

พ.ร.บ.โรงงาน พ.ศ. 2535 มาตรา 29 บัญญัติว่า

“ในกรณีที่มีกฎกระทรวงตามมาตรา 7 หรือประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา 32

- (1) ทำให้โรงงานจำพวกที่ 1 หรือโรงงานจำพวกที่ 2 เปลี่ยนเป็นโรงงานจำพวกที่ 3 ถ้าผู้ประกอบกิจการโรงงานยื่นคำขอใบอนุญาตตามมาตรา 12 ภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่

กฎกระทรวงนั้นมีผลบังคับ ให้ผู้นั้นประกอบกิจการโรงงานต่อไปได้โดยมีฐานะเสมือนเป็นผู้ได้รับใบอนุญาต และให้ผู้อนุญาตออกใบอนุญาตโดยไม่ชักช้า”

3. การเปิดโอกาสให้เอกชนเป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรแทนพนักงานเจ้าหน้าที่

การเปิดโอกาสให้เอกชนเป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรแทนพนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นหลักการใหม่ที่บัญญัติขึ้นในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 ซึ่งกฎหมายว่าด้วยโรงงานฉบับก่อนหน้า (พ.ร.บ. โรงงาน พุทธศักราช 2482 และ พ.ร.บ. โรงงาน พ.ศ. 2512) ไม่มีหลักเกณฑ์เช่นว่านี้

หลักการในเรื่องนี้กำหนดให้เอกชนเป็นผู้ตรวจสอบโรงงานแทนพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ดังที่ พ.ร.บ. โรงงาน พ.ศ. 2535 มาตรา 9 บัญญัติไว้ว่า

“ในกรณีที่จะต้องมีตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ อาจมีการกำหนดให้เอกชนเป็นผู้ดำเนินการและจัดทำรายงานผลการตรวจสอบแทนการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ก็ได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

ในปัจจุบัน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมยังไม่ได้ออกระเบียบเกี่ยวกับเรื่องนี้แต่ประการใด

4. การกำหนดเขตประกอบการอุตสาหกรรมและเขตห้ามประกอบกิจการโรงงาน

เรื่องนี้เป็นมาตรการในการควบคุมดูแลการประกอบกิจการโรงงานอีกประการหนึ่ง คือ การกำหนดเขตประกอบการอุตสาหกรรมและกำหนดเขตห้ามประกอบกิจการโรงงาน แยกพิจารณาได้ดังนี้

4.1 การกำหนดเขตประกอบการอุตสาหกรรม

พ.ร.บ. โรงงาน พ.ศ. 2535 มาตรา 30 วรรคหนึ่งและวรรคสอง บัญญัติไว้ดังนี้

“ให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้ท้องที่ใดท้องที่หนึ่งเป็นเขตประกอบการอุตสาหกรรมได้

การประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ 2 หรือโรงงานจำพวกที่ 3 ภายในเขตประกอบการอุตสาหกรรมตามวรรคหนึ่ง หรือเขตนิคมอุตสาหกรรมซึ่งจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการนิคมอุตสาหกรรม ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบตามมาตรา 11

หรือได้รับอนุญาตตามมาตรา 12 แล้วแต่กรณี แต่การประกอบกิจการโรงงานดังกล่าวจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 8 ประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามกฎกระทรวงดังกล่าว ประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามมาตรา 32 (1) และบทบัญญัติอื่นที่เกี่ยวกับการควบคุมการประกอบกิจการโรงงานตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้ถือเสมือนเป็นผู้แจ้งหรือผู้รับใบอนุญาต แล้วแต่กรณี”

ในกรณีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมประกาศกำหนดให้ท้องที่ใดเป็นเขตประกอบการอุตสาหกรรมแล้ว การประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ 2 ภายในเขตนั้นได้รับยกเว้นไม่ต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบตามมาตรา 11 และการประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ 3 ภายในเขตนั้นได้รับยกเว้นไม่ต้องได้รับอนุญาตตามมาตรา 12 อย่างไรก็ตามการประกอบกิจการโรงงานดังกล่าวยังคงต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 8 ประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามกฎกระทรวงดังกล่าว ประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามมาตรา 32 (1) และบทบัญญัติอื่นที่เกี่ยวกับการควบคุมการประกอบกิจการโรงงานตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 โดยถือว่าผู้ประกอบกิจการโรงงานนั้นๆ เสมือนเป็นผู้แจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตแล้วแต่กรณี

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 เป็นต้นมา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมได้ออกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมกำหนดเขตประกอบการอุตสาหกรรมในท้องที่ต่างๆ หลายจังหวัด เช่น

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2538) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 เรื่อง กำหนดท้องที่ภายในตำบลชะแมบและตำบลวังจุฬา อำเภอลำปาง จังหวัดพะเยา เป็นเขตประกอบการอุตสาหกรรม (ราชกิจจานุเบกษา (ฉบับประกาศทั่วไป) พุทธศักราช 2538 เล่ม 112 ตอนพิเศษ 7 ง หน้า 6)

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2538) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 เรื่อง กำหนดท้องที่ภายในตำบลปลวกแดง อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง เป็นเขตประกอบการอุตสาหกรรม (ราชกิจจานุเบกษา (ฉบับประกาศทั่วไป) พุทธศักราช 2538 เล่ม 112 ตอนที่ 33 ง หน้า 75)

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2538) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 เรื่อง กำหนดท้องที่ภายในตำบลโนนสำราญ ตำบลแก้งสนามนาง อำเภอแก้งสนามนาง จังหวัดนครราชสีมา เป็นเขตประกอบการอุตสาหกรรม (ราชกิจจานุเบกษา (ฉบับประกาศทั่วไป) พุทธศักราช 2538 เล่ม 112 ตอนที่ 54 ง หน้า 22)

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2538) ออกตามความในพระ

ราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 เรื่อง กำหนดท้องที่ภายในตำบลคลองตำหรุ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี เป็นเขตประกอบการอุตสาหกรรม (ราชกิจจานุเบกษา (ฉบับประกาศทั่วไป) พุทธศักราช 2538 เล่ม 112 ตอนพิเศษ 24 ง หน้า 37)

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2538) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 เรื่อง กำหนดท้องที่ภายในตำบลประจันตคาม อำเภอประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี เป็นเขตประกอบการอุตสาหกรรม (ราชกิจจานุเบกษา (ฉบับประกาศทั่วไป) พุทธศักราช 2538 เล่ม 112 ตอนที่ 59 ง หน้า 10)

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2538) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 เรื่อง กำหนดท้องที่ภายในตำบลยี่โก อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี เป็นเขตประกอบการอุตสาหกรรม (ราชกิจจานุเบกษา (ฉบับประกาศทั่วไป) พุทธศักราช 2538 เล่ม 112 ตอนที่ 59 ง หน้า 11)

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2538) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 เรื่อง กำหนดท้องที่ภายในตำบลบ้านระกาศ อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ เป็นเขตประกอบการอุตสาหกรรม (ราชกิจจานุเบกษา (ฉบับประกาศทั่วไป) พุทธศักราช 2538 เล่ม 112 ตอนที่ 59 ง หน้า 12)

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2538) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 เรื่อง กำหนดท้องที่ภายในตำบลหนองปลาหมอและตำบลบัวลอย อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี เป็นเขตประกอบการอุตสาหกรรมเพิ่มจากเดิม (ราชกิจจานุเบกษา (ฉบับประกาศทั่วไป) พุทธศักราช 2538 เล่ม 112 ตอนที่ 79 ง หน้า 20)

4.2 การกำหนดเขตห้ามประกอบกิจการโรงงาน

พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 ได้บัญญัติให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมออกกฎกระทรวงกำหนดเขตห้ามประกอบกิจการโรงงานไว้ในมาตรา 30 วรรคสาม ดังนี้

“เมื่อได้กำหนดให้ท้องที่ใดเป็นเขตประกอบการอุตสาหกรรมหรือจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการนิคมอุตสาหกรรมแล้ว รัฐมนตรีอาจออกกฎกระทรวงกำหนดให้บริเวณโดยรอบเขตประกอบการอุตสาหกรรมหรือนิคมอุตสาหกรรมภายในระยะที่กำหนดเป็นเขตห้ามประกอบกิจการโรงงานโดยเด็ดขาดหรือจะอนุญาตให้ประกอบกิจการได้เฉพาะโรงงานบางประเภท ชนิดหรือขนาดใดก็ได้”

ในปัจจุบัน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมยังไม่ได้ออกกฎกระทรวงในเรื่องนี้แต่อย่างใด

5. การกำหนดให้มีการประสานงานกันระหว่างพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาต รวมทั้งให้พิจารณาผลการดำเนินงานที่ซ้ำซ้อนกัน

การควบคุมดูแลการประกอบกิจการโรงงานโดยพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติโรงงานอาจมีกรณีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายอื่นด้วย เช่น

การตั้งโรงงานเกี่ยวกับการผลิตยาหรืออาหารที่ควบคุม ย่อมเกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการอาหารและยาตามพระราชบัญญัติอาหารและยาด้วย

การตั้งโรงงานแปรรูปไม้เพื่อจำหน่าย (โรงเลื่อยไม้) และโรงงานแปรรูปไม้เพื่อประดิษฐ์กรรม (โรงงานเฟอร์นิเจอร์) ย่อมเกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานป่าไม้ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ด้วย

การปลูกสร้างหรือต่อเติมอาคารโรงงาน ย่อมเกี่ยวข้องกับเจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร รวมทั้งกฎหมายที่ออกโดยองค์การปกครองท้องถิ่น เช่น ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ข้อบัญญัติจังหวัด เทศบัญญัติ ข้อบัญญัติเมืองพัทยา ฯลฯ ด้วย

ในทางปฏิบัติเท่าที่ผ่านมาได้มีการประสานงานกันระหว่างพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติโรงงานกับพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายอื่นบ้าง แต่การประสานงานกันยังไม่เพียงพอ ประชาชนผู้ประสงค์จะตั้งโรงงานยังต้องเสียเวลาเดินทางระหว่างหน่วยงานสองแห่งที่เกี่ยวข้องกันหลายเที่ยว

เพื่อจัดการทำงานที่ซ้ำซ้อนกันโดยไม่จำเป็นและเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 มาตรา 31 จึงกำหนดให้มีการประสานงานกันระหว่างพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาต รวมทั้งให้พิจารณาผลการดำเนินงานที่ซ้ำซ้อนกัน เพื่อให้มีการบริการประชาชนในลักษณะที่เรียกว่า “การให้บริการโดยยื่นคำขอ ณ จุดเดียว” (one-stop service)

พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 มาตรา 31 บัญญัติไว้ดังนี้

“เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการให้มีประสิทธิภาพและการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ถ้าการประกอบกิจการโรงงานใดมีกรณีที่เกี่ยวข้องอันจะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายอื่นอยู่ด้วย พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้และพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจดำเนินการตามกฎหมายในเรื่องนั้น ๆ อาจกำหนดวิธีการในการดำเนินการเพื่อพิจารณาอนุญาตร่วมกันก็ได้

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งจะกำหนดให้กระทำโดยมีการยื่นคำขอร่วมกัน หรือจะให้มีผลเป็นการยกเว้นแบบเอกสารที่ต้องใช้ รายการและข้อมูลที่ต้องแสดง สถานที่ต้องยื่นคำขอหรือ

เอกสารและขั้นตอนในการพิจารณาอนุญาตที่ซ้ำซ้อนหรือคล้ายคลึงกันหรืออาจก่อให้เกิดอุปสรรคแก่การพิจารณาอนุญาตร่วมกันโดยไม่จำเป็นเสียก็ได้ และในกรณีที่สมควร จะกำหนดหลักเกณฑ์หรือวิธีการใดให้ต้องปฏิบัติเพิ่มเติมแทนก็ได้ แต่การอนุญาตจะต้องเป็นไปตามรูปแบบที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ในการพิจารณาอนุญาตร่วมกัน พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตรวจสอบ ผู้มีอำนาจพิจารณาส่วนหนึ่งส่วนใดในการอนุญาตหรือผู้มีอำนาจอนุญาตอาจมอบอำนาจของตนให้พนักงานเจ้าหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการแทนได้ตามความเหมาะสม

การกำหนดและการมอบอำนาจตามวรรคสองและวรรคสาม เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้มีผลใช้บังคับได้”

การดำเนินการร่วมกันของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 31 พนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องอาจร่วมกันกำหนดวิธีการดังต่อไปนี้

(1) กำหนดให้ผู้ขอรับใบอนุญาตยื่นคำขอร่วมกันในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกันโดยยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งตามที่กำหนดไว้

(2) กำหนดว่าในการยื่นคำขออนุญาตตาม (1) นั้น ให้ยกเว้นรายการบางรายการที่ไม่จำเป็นเสียได้ เช่น แบบเอกสารที่ต้องใช้ รายการและข้อมูลที่ต้องแสดง สถานที่ที่ต้องยื่นคำขอ ฯลฯ หรือในกรณีที่เห็นสมควรอาจกำหนดหลักเกณฑ์หรือวิธีการใดให้ผู้ยื่นคำขอปฏิบัติเพิ่มเติมแทนเรื่องที่ได้รับยกเว้นก็ได้

(3) อย่างไรก็ตาม ในการอนุญาตยังคงต้องเป็นไปตามรูปแบบที่กฎหมายว่าด้วยการนั้นๆ กำหนดไว้

(4) ในการพิจารณาอนุญาตร่วมกันของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายหลายฉบับที่เกี่ยวข้องกันนั้น พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายฉบับใดฉบับหนึ่งซึ่งอาจเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตรวจสอบ พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจพิจารณาส่วนหนึ่งส่วนใดในเรื่องนั้นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจอนุญาตอาจมอบอำนาจของตนให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาอนุญาตร่วมกันเป็นผู้ดำเนินการแทนได้ตามความเหมาะสม

(5) การกำหนดและการมอบอำนาจตาม (1) (2) และ (4) นั้น จะมีผลใช้บังคับได้ต่อเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว

ในปัจจุบัน ยังไม่มีการกำหนดและมอบอำนาจดังกล่าวนี้โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาแต่ประการใด

อย่างไรก็ตาม เรื่องนี้มีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดตั้งศูนย์บริการเพื่อการลงทุน พ.ศ. 2525¹ กำหนดให้จัดตั้งศูนย์บริการเพื่อการลงทุน เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้ผู้ลงทุนสามารถขออนุญาตประกอบกิจการได้โดยสะดวกและรวดเร็ว ไม่ต้องไปขออนุญาตจากส่วนราชการหลายแห่ง

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฉบับนี้มีสาระสำคัญบางประการ ดังต่อไปนี้

“ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับกับการอนุญาตตามกฎหมายดังต่อไปนี้

- (1) การอนุญาตตั้งโรงงานผลิตอาหารเพื่อจำหน่ายตามกฎหมายว่าด้วยอาหาร
- (2) การอนุญาตผลิตยาตามกฎหมายว่าด้วยยา
- (3) การอนุญาตผลิตเพื่อขายซึ่งเครื่องสำอางตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องสำอาง
- (4) การอนุญาตผลิตเพื่อการค้าขายซึ่งวัตถุมีพิษตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุมีพิษ
- (5) การอนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้เพื่อประดิษฐ์กรรมตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้
- (6) การอนุญาตเปิดดำเนินกิจการโรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม
- (7) การอนุญาตผลิตอาหารสัตว์ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์
- (8) การอนุญาตตั้ง ขยายและประกอบกิจการโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน
- (9) การอนุญาตก่อสร้างอาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร
- (10) การอนุญาตเก็บน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการเก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิง

และ

- (11) การอนุญาตประกอบกิจการน้ำบาดาลตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล

.....
ข้อ 4 ให้ศูนย์บริการลงทุน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน สำนักนายกรัฐมนตรี เป็นศูนย์บริการเพื่อการลงทุนสำหรับผู้ขออนุญาตตามกฎหมายที่ระบุไว้ในข้อ 2 ซึ่งเป็นผู้ได้รับอนุมัติการส่งเสริมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน

ข้อ 5 ให้กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรมเป็นศูนย์บริการเพื่อการลงทุนสำหรับ

- (1) การขออนุญาตในกิจการตามกฎหมายที่ระบุไว้ในข้อ 2 (1) (2) (3) (4) (5) (6) และ (7) ที่เป็นโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน
- (2) การขออนุญาตตามกฎหมายที่ระบุไว้ในข้อ 2 (8) (9) (10) และ (11) เฉพาะที่เกี่ยวกับการขออนุญาตในกิจการที่ระบุไว้ใน (1)

---

¹ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ฉบับกฤษฎีกา) พุทธศักราช 2525 เล่ม 99 ตอนที่ 125 (3 กันยายน 2525) ฉบับพิเศษ หน้า 2-8.

ข้อ 6 ให้ศูนย์มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) รับและพิจารณาคำขออนุญาตตามกฎหมายที่ระบุไว้ในข้อ 4 หรือข้อ 5 แล้วแต่กรณี
- (2) อนุญาต ในกรณีที่ได้รับมอบอำนาจจากผู้อนุญาต
- (3) จัดการให้ได้มาซึ่งการอนุญาต ในกรณีที่มีได้รับมอบอำนาจจากผู้อนุญาต
- (4) ขอความร่วมมือจากส่วนราชการ องค์การของรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ สำหรับการอนุญาตที่ไม่อยู่ภายใต้บังคับของระเบียบนี้
- (5) ให้บริการและอำนวยความสะดวกอื่นๆ เพื่อประโยชน์แก่ผู้ขออนุญาต
- (6) ปฏิบัติหน้าที่อื่นเพื่อให้ศูนย์สามารถดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของระเบียบนี้”